Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT פרייז 20 גראָשען

הײנט 8 זײטען.

נײער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש־געזעלשאַפטליכע טאָג־צייטונג

Nr. 182/1478	Łódź, Niedziela 5 sierpnia 1928 r.	זעקסטער יאָהרגאַנג	לאדז, זונטאג, יט מנחם אב תרפ"ח	Nr. 182/1478

Adres Redakcji i Administracji: **Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71.** | אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּיעטריקאָווער 21, טעל. 24-71

פּוילישע לופט־פליהער איבער'ן אָקעאַן.

די מאַיאָרן אידזשיקאָווסקי און קובאַלאַ האָבען אָנגעהויבען זייער פליה קיין אַמעריקאַ

אין מאָמענט פון אָפּפליהען.

לע בורזשע, 4. (ספּ. טעל.) פרייטאָג 5 אַ זייגער מיט 48 מינוט אינדערפריה האָבען די פּוילישע לופט־פליהער אידזשיקאָווסקי און קובאַלאַ אָנגעהויבען זייער לופט־רייזע איבער'ן אָקעאַן קיין ניו־יאָרק אויפ'ן אַעראָפּלאַן „מאַרשאַלעק פּילסודסקי" דעם וועג, וועלכען די לופט־פליהער האָבען זיך אויסגעקליבען פיהרט דורך ראָשעפאָר, אַזאָרישע אינזלען זיי האָבען מיט זיך מיטגענומען אַ פלאַש שאַמפּאַניער, אַ פלאַש קאָניאַק, צוויי היהנדלעך, אַ רעוואָלווער, אַן'איינאָרדנונג צו וואַרפען ראַקעטען און צוויי פּנעוומאַטישע שיפלעך. קיין ראַדיאָ־אַפּאַראַט האָבען זיי נישט מיטגענומען. דער סטאַרט איז געווען אַנ־אויסגעצייכענטער, איבער'ן אָקעאַן איז אַ גוט וועטער

פּאַריז, 4. (ספּ. טעל.) בעת דעם אָפּפליהען פון די פּוילישע לופט־פליהער זענען אָנוועזענד געווען אויפ'ן פליה־פּלאַץ דער פּוילישער שאַרזשע־דע־אַפערע, פּערטרעטער פון אַמבאַסאַדאָר כלאַפּאָווסקי, מיליטער אַטאַשע פּולקאָווניק בלעשינסקי מיט זיין פרוי, וועלכע האָט די לופט־פליהער איבערגעגעבען בלומען, פאָרשטעהער פון פראַנצויזישען האַנדעלס־מיניסטעריום און אַ עטליכע הונדערט פּערזאָן.

ביז צום אָקעאַן איז מיטגעפלויגען אַן'אַעראָפּלאַן פון דער פירמע אַמיאָ, וועלכער איז געפיהרט געוואָרען דורכ'ן אינזש. קאַראל.

דער אָנוועזענדער עולם, האָט ביים אויפהויבען זיך פון אַעראָפּלאַן אַפּלאָדירט די פּוילישע לופט־פליהער.

די פראַנצויזישע פּרעסע בעגריסט די פּוילישע לופט־פליהער.

נאָך איבער דער ערד...

פּאַריז, 4. (ספּ. טעל.) 6 אַ זייגער מיט 38 מינוט זענען די פּוילישע לופט־פליהער אַריבערגעזפלויגען איבער דריז, זיי זענען געפלויגען מיט אַ שנעלינקייט פון 178 קילאָמעטער אַ שעה אויף אַ הויך פון 400 מעטער. די בעדינגונגען זענען געווען גוטע, דער אַעראָפּלאַן וואָס איז מיטגעפלויגען מיט די פּוילישע פליהער איז שוין צוריקגעקומען קיין לעבורזשע. ס'איז נאָך נישט בעוואוסט געווען, צי די פּוילישע פליהער וועלען זיך אַראָפּלאָזען אויף די אַזאָרער אינזלען, אָדער זיי וועלען פליהען דירעקט קיין ניו־יאָרק.

די ערשטע ידיעות פון ים.

לאָריען, 4. (ספּ. טעל.) די היגע ים־פּרעפעקטור האָט בעקומען אַ ראַדיאָ־דעפּעשע, אַז די שיף „פּינגווין" האָט 8 אַ זייגער מיט 10 מינוט אין **דער פריה בעמערקט אַ ווייסען אַעראָפּלאַן,** וועלכער איז געפלויגען אויף אַ הויך פון 200 מעטער. דער אַעראָפּלאַן איז געפלויגען אין דער מערב־ריכטונג.

נעבען די אַזאָרען־אינזלען.

ניו־יאָרק, 4. (ספּ. טעל.) אין אַמעריקאַ איז אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז אַ שיף, וועלכע איז אַדורכגעגאַנגען נעבען די אַזאָרע־אינזלען האָט פרייטאָג 6 אַ זייגער נאָכמיטאָג געזעהען דעם אַעראָפּלאַן פון קובאַלאַ און אידזשיקאָווסקי, וועלכער איז געפלויגען אויף מערב.

7 אַ זייגער האָבען פיל שיפען געזעהען דעם „מאַרשאַל פּילסודסקי" נאָהענט פון די אַזאָרע אינזלען.

דער אַעראָפּלאַן.

„מאַרשאַל פּילסודסקי" איז אַ גרויסער צוויי־דעקיגער מעטאַלענער אַעראָפּלאַן, ער איז פּערזעהען מיט אַ מאָטאָר פון 650 פערד־קראַפט, וועגט 7850 קילאָ, ער איז פעהיג אַדורכצומאַכען אַ וועג פון 4800 קילאָמעטער. די פליהער האָבען מיטגענומען מיט זיך 6250 ליטער בענזין. דער וועג איז אויסגערעכענט אויף 45 שעה, אַזוי, אַז ביי גינסטיגע בעדינגונגען דאַרפען די לופט־פליהער אָנקומען קיין ניו־יאָרק אין דער נאַכט פון שבת אויף זונטאָג. דער וועג דורך וועלכען די לופט־פליהער ווילען אַדורכפליהען בעטרעפט 6540 קילאָמעטער.

3

די ערוואַרטונג אין ניו־יאָרק.

פּאַריז, 4. (אַטע) אין ניו־יאָרק ווערען געמאַכט גרויסע פּאָרבערייטונגען אויפצונעהמען דעם „מאַרשאַל פּילסודסקי" וועלכער ווערט ערוואַרט 1 ביינאַכט לויט דער אייראָפּעאישער צייט. די לופט־פליה־פלעצער האָבען אַ בעפעהל צו בעלויכטען אַלע פלעצער און די ברעגעס מיט רעפלעקטאָרען.

ניו־יאָרק, 4. (ספּ. טעל.) די פּוילישע געזעלשאַפט אין ניו־יאָרק מאַכען גרויסע הכנות אויפצונעהמען די העלדישע פּוילישע פליהער, פון טשיקאַגאָ איז ספּעציעל געקומען דער פּוילישער אַמבאַסאַדאָר אין אַמעריקאַ.

ווי זעהט אויס דאס וועטער?

וואַשינגטאָן, 4. (ספּ. טעל.) די צענטראַלע מעטעראָלאָגישע ביוראָ טיילט מיט, אַז דאָס וועטער אויף די אַמעריקאַנישע ברעגעס האָט זיך פערערגערט. דער הימעל איבער ניו־פאָונלאַנד און ניו־סקאָטשלאַנד האָט זיך בעדעקט מיט וואָלקענס נישט קוקענדיג אָבער אויף די ווינדען, וועט אין די נאָהענסטע 24 שעה נישט זיין קיין שטורעם.

1000 קילאָמעטער נאָך די אַזאָרער־אינזלען.

לאָנדאָן, 4. (ספּ. טעל.) דאָ זענען אָנגעקומען 2 ראַדיאָ־מעלדונגען: איינע פון דער שיף „פּאָרטהונטער" און די צווייטע פון דער שיף „אַטעק" די מעלדונגען זענען פון שבת 5 אַ זייגער אינדערפריה. ביידע שיפען זענען מודיע, אַז „מאַרשאַלעק פּילסודסקי" פליהט אין גינסטיגע בעדינגונגען און געפינט זיך שוין טויזענד קילאָמעטער נאָך די אַזאָרע אינזלען.

דער איינדרוק אין לאָדז.

די אָנגעהויבענע רייזע פון די פּוילישע לופט־פליהער איבער'ן אָקעאַן האָט אַרויסגערופען בעגייסטערונג צווישען אַלע איינוואוינער פון אונזער שטאָט, דער רעדאַקציע־טעלעפאָן האָט נישט אויפגעהערט צו קלינגען פון די לעזער, וועלכע האָבען זיך נאָכגעפרעגט וועגען דער לאַגע פון די לופט־פליהער.

אין וואַרשאַ.

וואַרשאַ, 4. (טעלעפאָניש) דער איינדרוק פון דער פּוילישער לופט־רייזע קיין אַמעריקאַ איז אַ געוואַלדיגער. די בעוועגונג אין די גאַסען איז אַ גרויסע, פאַר די רעדאַקציעס פערזאַמלען זיך גרויסע מענשען־מאַסען. די פּוילישע צייטונגען האָבען אַרויסגעגעבען עטליכע עקסטרע־טעלעגראַמעס וועגען דעם פערלויף פון דער רייזע.

די ערוואַרטונג.

וואַרשאַ, 4. (טעלעפאָניש) 1 אַ זייגער מיט 20 מינוט ביינאַכט האָט די וואַרשעווער ראַדיאָ־סטאַציע בעקומען אַ פערבינדונג מיט אַמעריקאַ, טויזענדער מענשען זאַמלען זיך אויפ'ן פליה־פּלאַץ אין ניו־יאָרק, כדי צו בעגעגענען די לופט־פליהער. אין אַמעריקאַ 8 אַ זייגער אין אָוועגד.

פון דייטשע קוועלען זענען אָנגעקומען נישט קאָנטראָלירטע ידיעות, אַז 11 אַ זייגער אין אָוועגד האָט מען דערזעהען דעם „מאַרשאַל פּילסודסקי" אויף דעם אַמעריקאַנישען ברעג.

3 אַ זייגער ביינאַכט: ביז איצט זענען נישט פערהאַן קיין שום ידיעות פון אָפיציעלע קוועלען.

מין. זאַלעסקי וועט זיך טרעפען מיט וואַלדעמאַראַס!

דער ליטווישער פּרעמיער גלויבט נישט אין דער מעגליכקייט פון אַ מלחמה.

בערלין, 4. (אַטע) דער ליטווישער פּרעמיער וואַלדעמאַראַס פאָהרט אָפּ ד. 24. ד. ח. איבער בערלין קיין פּאַריז.

אין פּאַריז וועט דער ליטווישער פּרעמיער קומען אין קאָנטאַקט מיט'ן מיניסטער בריאַן און די אויסערן־מיניסטאָרען פון אַנדערע מלוכות, וועלכע וועלען צוזאַמענקומען אין פּאַריז, כדי אונטערצושרייבען דעם קעלאָג־אָפּמאַך. וואַהרשיינליך וועט וואַלדעמאַראַס זיך אויך בעגעגענען מיט'ן פּוילישען אויסערן־מיניסטער זאַלעסקי.

בערלין, 4. (טעלעגראַפיש) וואַלדעמאַראַס האָט ערקלערט דעם קאָרעספּאָנדענט פון בערלינער טאַגעבלאַט, אַז ער זעהט נישט איצט קיין מעגליכקייט פון אַ מלחמה צווישען פּוילען און ליטע. ער קוקט אָבער מיט גרויס דאגה אויף דעם בעפאָרשטעהענדען צוזאַמענפאָהר פון די לעגיאָניסטען אין פּוילען, וואו מאַרשאַל פּילסודסקי דאַרף ענטדעקען אַ גרויסען סוד.

בערלין, 4. (ספּ טעל.) דער סאָציאַליסטישער „אָבענד" טרעט שאַרף אַרויס נעגען דער אַלאַרם פון דער נאַציאָנאַליסטישער אַגענטור „טעלעגר. אוניאָן", וועלכע האָט איבערגעגעבען אַ פאַלשע ידיעה וועגען דעם פּלאַן פון מאַרשאַל פּילסודסקי צו פערנעהמען קאָוונאָ אין פערלויף פון היינטיגען חודש.

בערלין, 4. (ספּ. טעל.) „לאָקאַל אַנצייגער" שרייבט, אַז נאָכ'ן געשפּרעך וואָס בריאַן האָט געהאַט מיט'ן דייטשען אַמבאַסאַדאָר פאָן־העש, האָט ער אַרויסגעשיקט אַ נאָטע צו דער פּוילישער רעגירונג וועגען כלומרשטער מילדערונג אין פּויליש־ליטווישען קאָנפליקט.

לויט אַ צווייטער מעלדונג פון דערזעלבער צייטונג, וויל מאַרשאַלעק פּילסודסקי פאָדערען פון דער פעלקער־ליגע דעם מאַנדאַט צו פערנעהמען קאָוונאָ, כדי צו שאַפען אַ ליטווישע רעגירונג וואָס זאָל זיין פעהיג זיך צו פערשטענדיגען מיט פּוילען.

אין פּוילישען אויסערן־מיניסטעריום ווייסט מען פון ביידע ענינים גאָרנישט.

מאָסקווע, 4. (א. ח.) אַרומרעדענדיג דאָס געשפּרעך, וואָס דער לייטער פון מזרח־דעפּאַרטאַמענט אין דייטשען אויסערן־מיניסטעריום, קעסקע, האָט געהאַט מיט'ן פּוילישען געזאַנדטען אין בערלין — קאָנסטאַטירט „איזוועסטיאַ" מיט צופרידענהייט די אַקטואַליטעט פון דייטשען שריט, דער ראָזינער שריט דאַרף מילדערן דעם איינדרוק פון דער בשותּפותדיגער אינטערווענץ פון פראַנקרייך, ענגלאַנד און דייטשלאַנד ביים פּרעמיער וואַלדעמאַראַס.

די אָפיציעלע סאָוויעטישע צייטונג ווינשט, אַז דייטשלאַנד זאָל צוזאַמען מיט דעם סאָוויעטישען פערבאַנד זיין דער דריטער צד אין פּויליש־ליטווישען קאָנפליקט ביים פּאַציפיצירען די איצטיגע לאַגע.

אַ הערצליכען

פאָהר־געזונד

דער פאַמיליע אָגניעוויטש

צו זייער אָפּפאָהרען נאָך

קלעוועלאַנד (אַמעריקאַ)

ווינשט די פאַמיליע

טענענבוים.

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אין עלטער פון 67 יאָהר מיין ליבער ברודער, אונזער געטרייער אָנקעל

נ"ע פּינטשע

בעלכאַטאָווסקי

די לויה קומט פאָר היינט זונטאָג, דעם 5־טען אויגוסט 1928, 2 אַ זייגער נאָכמיטאָג, פון טרויער־הויז זאַוואַדזקאַ 38, וועגען וואָס עס טיילען מיט

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אונזער ליבער פאָטער, שוויגער־פאָטער, גרויספאָטער, ברודער, שוואָגער און אָנקעל

נ"ע משה ב"ר לייזער ז"ל

זאַלצענשטיין

אין עלטער פון 58 יאָהר.

די לויה קומט פאָר היינט זונטאָג, דעם 5 טען אויגוסט 1928, 1 אַ זייגער מיטאָג פון טרויער־הויז יערוזאַלימסקאַ 7, וועגען וואָס עס מיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאַמיליע.

אַנאָנסען אין „נייעם פאָלקסבלאַט" האָבען דעם גרעסטען ערפאָלג!

דייטש-פּוילישע האַנדלס-אונטערהאַנדלונגען

און די פראַגע וועגען דער איינוואַנדערונג פון פּוילישע יודען קיין דייטשלאַנד.

בערלין 4. (יט״א) דער באַקאַנטער עקאָנאָמישער פּובליציסט מאָרוס האָט נישט לאַנג פּערעפענטליך אין דער צייטשריפט די „וועלט-ביהנע" אַנ׳אַרטיקעל אונטערן טיטול: „שווייַן און קאַפּיטאַן", פון וועלכען מען קען דריגנען, אַז די אונטערהאַנדלונגען וועגען די „אַסאַדניקעס"-פראַגע שלעפּען זיך אַזוי לאַנג דערפאַר, וואָס די דייטשען האָבען מורא פאַר אַנ׳איינוואַנדערונג פון פּוילישע יודען קיין דייטשלאַנד. אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם אַרטיקעל האָט דער סינדיק פון אָסט-פּרייסישען לאַנדפערבאַנד פון „צענטראַל-פעראיין" פון דייטשע בירגער פון יודישען גלויבען זיך געווענדעט צום אָבערפּרעזידענט פון אָסט-פּרייסען, זיהר מיט אַנ׳אָנפראַגע, אויף וויפיל עס שטימען מיט דער ווירקליכקייט די בעהויפּטונגען פון מאַרוס.

אָבערפּרעזידענט זיהר האָט דעם סינדיק געענטפערט, אַז אויף וויפיל דאָס איז שייך די אָפּיציעלע אינסטאַנצען, איז דער מאָטיוו וועגען דער יודישער איינוואַנדערונג נישט געקומען אין בעטראַכט. די רעגירונג האָט גענומען אין אַכט נאָר די עקאָנאָמישע און פּאָליטישע מאָמענטען, וואָס זענען וויכטיג ביים שליסען דעם האַנדעלס-אָבמאַך׳ דעריבער פאַלט אָב די השערה פון מאַרוס, אויף וויפיל זי איז שייך די בעפולמעכטיגטע רעגירונגס-אינסטאַנצען, אַז אַנטיסעמיטישע מאָטיוען זאָלען האָבען געווירקט אויף דער פערשלעפּונג פון די האַנדעלס-אונטערהאַנדלונגען צווישען ביידע מלוכות.

דער קאָמונ. אינטערנאַציאָנאַל
שטיצט נישט גענוג די קאָמוניסטען אין א״י.

מאָסקווע, 4 (י.ט.א) אויפ׳ן 6-טען קאָנגרעס פון קאָמאינטערן איז אַרויסגעטרעטען אויך דער דעלעגאַט פון ארץ-ישראל ב. ביידער, וועלכער האָט זיך פערקלאָגט, אַז דער קאָמוניסטישער אינטערנאַציאָנאַל שטיצט נישט גענוג די קאָמוניסטישע פּאַרטיי אין ארץ-ישראל.

— „ביז-איצט — האָט ביידער ערקלערט, — האָבען די קאָמוניסטען אין ארץ-ישראל נישט בעקומען כמעט קיין שטיצע. דער איצטיגער זעקסטער קאָנגרעס פון דעם קאָמוניסטישען אינטערנאַציאָנאַל דאַרף שענקען מעהר אויפמערקזאַמקייט דער טעטיגקייט צווישען די אַראַבער אויפ׳ן מזרח, מחמת דאָרט איז פערהאַן אַ גרויסער מיליאָניגער זאַפּאַס פון קעמפער פאַר דער רעוואָלוציע.

די פּערפּלייצונג

אין ביראָ - בידזשאַנער ראַיאָן.

מאָסקווע 4. (יט״א) דאָ איז אָפיציעל מיטגעטיילט געוואָרען, דאָס די פערפלייצונג אויפן וויטען מזרח איז דערגאַנגען דירעקט צו די ראַיאָנען פון בירא-בידזשאַן, יעקאַטערינאַ-ניקאָלסק און מיכאילא-סעמיאָנאָווסק, דאָרט וואו עס געפינען זיך איצט יודישע איבערוואַנדערער. די דאָזיגע דריי ראַיאָנען זענען שוין טיילווייז פערטרינקען.

פון כאַבאַראָווסק טיילט מען מיט דעם מאָסקווער „געזערד" אַז מען האָט אַרויסגעשיקט קיין טיכאָנקאַיע שיפלעך מיט שפּייז. דער בעפולמעכטיגטער פון „געזערד" אין בירא בידזשאַן לאָזט אויך וויסען, אַז אין טיכאָנקאַיער סקלאַד פון „געזערד" זענען פערהאַן גענוג שפּייז. פּראָדוקטען צו העלפען יענע איבערוואַנדערער, וואָס געפינען זיך אויף דעם בירא-פעלד. אַ טייל פון די דאָזיגע פּראָדוקטען זענען איבערגעשיקט געוואָרען אויף שיפלעך צו די יודישע באַראַקעס אויפ׳ן בירא-פעלד

אין ראַזדאָלנאַיע און אין ניעקאָפּעלאַיע, וואָס געפינען זיך נעבען טיכאָנקאַיע, אין וואו עס וואוינען איצט אַ צאָהל יודישע איבערוואַנדערער, זענען אַרויסגעפאָהרען רייטער כדי אויספאָרשען די לאַגע. פון ראַזדאָלנאַיע האָבען די רייטער געבראַכט אַ בעריכט, אַז דאָרט איז פערטרונקען דער היי-שניט. אָבער נישט די היזער און פון ניעקיפעלאַיע האָבען זיך די רייטער דערווייל נישט אומגעקערט.

די עראָפּלאַנען, וואָס זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען אויף אויסשפּירען די לאַגע האָבען פעסטגעשטעלט, אַז אין דער אַמורער קרייז זענען פערטרונקען פופציג דערפער מיט 6,800 הויפען. עס האָבען ביז-איצט געליטען פון דער פערפלייצונג 36,554 מענשען. דער ראַט פון פאָלקס-קאָמיסאַרען אין מאָסקווע האָט בעקומען אַ טעלעגראַפישע ביטע פון דעם אויספיהר-קאָמיטעט אין וויטען מזרח, אַז מען זאָל אַסיגנירען פאַר געליטענע נאָך אַ מיליאָן רובל אויסער דעם מיליאָן וואָס איז שוין אַסיגנירט.

מאָסקווע, 4 (יט״א, טעלעגראַפיש). פון בירא-בידזשאַן קומען אָן בערוהיגענדע ידיעות וועגען דער פערפלייצונג. די יודישע איבערוואַנדערונג האָבען גענוג שפּייז און זענען אין אַ גוטער שטימונג הגם די גאַנצע היי איז אומגעקומען.

פון טיכאָנקאַיע איז אָנגעקומען אַ שיף מיט שפּייז פאַר די קאָלאָניסטען. דאָס וואַסער הויבט אָן פאַלען.

——:o:——

איבערשלעזישע דייטשע הוטעס

געהען איבער אין אַמעריקאַנישע הענד.

פון וואַרשע טיילט מען אונז מיט:

דער מיניסטער קוויאַטקאָווסקי און ה׳ אירוזינראָסי, דער פאָרשטעהער פון האַרימאַנ׳ס אַמעריקאַנער־פינאַנץ־גרופּע האָבען אונטערגעשריבען אַנ׳ אָפּמאַך אָפּצוקויפען פון די דייטשען אַ גרעסערע צאָהל הוטעס אויף אויבער־שלעזיען.

זייט אַ לענגערער צייט האָט די דערמאָהנטע גרופּע מיט האַרימאַנען בראש פערטראַקטירט מיט די דייטשע אינהאַבער וועגען אָפּקויפען פון זיי די פאָלגענדע הוטעס: „ביסמאַרק", „קרולעווסקאַ", „לאַורא" און „סולעויא".

די פערטראַקטאַציעס זענען גינסטיג ערלעדיגט געוואָרען, ראָך האָט די פינאַנץ־גרופּע, פאַר׳ן אָפּשליסען די טראַנזאַקציעס געוואָלט האָבען געוויסע פערזיכערונגען פון פּוילען.

די פּוילישע רעגירונג האָט זיך אָפּגעזאָגט פון איהר רעכט, וועלכעס איז איהר געגעבען געוואָרען דורך דער גענפער קאָנווענץ אויסצוקויפען די אונטערנעהמונגען, וועלכע זענען - יעצט פון די דייטשע געקויפט געוואָרען דורך דעם אַמעריקאַנער קאָנצערן און אנשטאָט דעם, האָט זיך דער אַמעריקאַנער קאָנצערן פערפליכטעט, צו שאַפען אַ ספּעציעלען קאָנצערן, וועלכער וועט אין משך פון 20 יאָהר האַלטען דעם גרעסטען טייל שלעזישע אַקציעס אין זיין פּאָרטפעל, ווייטער האָט זיך דער קאָנצערן פערפליכטעט צו פערפּוילישען די אונטערנעהמונגען, אין וועלכע ס׳וועלען פון יעצט אָן אַרבייטען נאָר פּוילישע און אַמעריקאַנער בירגער, ווי אויך אַרורכצופיהרען אין די הוטעס אַ גאַנצע רייהע אינוועסטיעס.

גענעראַל נאָבילע איז צופרידען

פון די רעזולטאַטען פון זיין רייזע.

וויען, 4 (סס. טעל.) גענ. נאָבילע האָט נאָך זיין אָנקומען קיין רוים דערצעהלט די פרטים פון זיין עקספּעדיציע און האָט בעטאָנט, אַז די עקספּעדיציע איז ווערט געווען די אַלע בעמיהונגען און קרבנות. אין דער וויסענשאַפטליכער הינזיכט זענען דערגרייכט געוואָרען זעהר גינסטיגע רעזולטאַטען. ווייטער האָט נאָבילע ערקלערט, אַז ער האָט אַלס מיטגלידער פון דער עקספּעדיציע אויך מיטגענומען שוועדישע און טשעכאָסלאָוואַקישע געלעהרטע, וואָס בעווייזט, אַז ער האָט די וויסענשאַפט געשטעלט העכער ווי די נאַציאָנאַלע אינטערעסען און האָט נישט געפיהרט קיין נאַציאָנאַליסטישע פּראָפּאַגאַנדע.

——:o:——

יודיש טעאַטער אין זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטשאַ 20

גאַסטראָלען פון דעם אַמעריקאַנער סטאַר בעני אדלער

היינט זונטאָג, דעם 5-טען אויגוסט, 9 אַ זייגער אָוונד

סטודענטען-ליבע

מעלאָדראַמע אין 4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ פון ראָטשטיין.

הויפּטראָל סמיט — בעני אדלער.

מאָנטאָג, דעם 6-טען, 9 אָוונד, גרויסע פּאָפּול. פאָרשטעלונג פון 1 ביז 2,50

פרוי, מענש, טייוול

אין 3 אַקטען מיט פּראָלאָג פון מאַרקאָוויטש.

הויפּטראָל אָסיפּ — בעני אַדלער.

דינסטאָג, דעם 7-טען אויגוסט, 9 אָוונד צו פּאָפּולערע פּרייזען

דער ווילדער מענש

מעלאָדראַמע אין 4 אַקטען מיט געזאַנג פון י. גאָרדין.

הויפּטראָל לאַך — בעני אַדלער.

אין די אַלע פּיעסען נעמען אַנטייל די ניי-אַנגאַזשירטע יונגע אַרטיסטין פון זאַסלאַווסקי׳ס טרופּע רבקה נערה, אַרטיסט און זינגער פון ווילנער פאָלקס-טעאַטער מ. טרילינג.

אַלע פּיעסען זענען רעזשיסירט פון בעני אדלער. אימפּרעסאַריאָ: סאַלאַמאָן קוסטין.

מוזיקאַל. לייטונג: ל. זעלמאַן. אַדמינ.: א. בעזמאַן. ביהנע-לייטער: מאַבאַראָווסקי.

בילעטען אויף אַלע פאָרשטעלונגען צו בעקומען אין פילהאַרמאָניע-קאַסע.

פרוי פון פּראָפ. סאַמאָילאָוויטש

דערצעהלט וועגען די צרות, וואָס איהר מאַן איז אויסגעשטאַנען אַלס יוד.

מאָסקווע. (יט״א) אינטערעסאַנטע איינצעלהייטען וועגען דעם לעבען פון פּראָפ. סאַמאילאָוויטש, דעם הויפּט־אָנפיהרער פון דער סאָוועטישער „קראַסין"־עקספּעדיציע, וואָס האָט געראַטעוועט די מיטגלידער פון דער נאָבילע־עקספּעדיציע אויפ׳ן צפון און אויך די דייטשע שיף „סערוואַנטעס", זענען איבערגעגעבען געוואָרען דעם קאָרעספּאָנדענט פון דער יודישער טעלעגראַפען־אַגענטור דורך דער פרוי פון דעם פּראָפ. סאַמאַילאָוויטש.

דער קאָרעספּאָנדענט פון דער יט״א האָט ספּעציעל בעזוכט די פאַמיליע פון פּראָפעסאָר סאַמאַילאָוויטש וואָס וואוינט איצט אין פּעטערבורג, לויט דער דערצעהלונג פון זיין פרוי, שטאַמט פּראָפ. סאַמאַילאָוויטש פון אַ יודישער פאַמיליע אין ראָסטאָוו, און איז געבוירען געוואָרען אין דער שטאָט אַזאָוו אין יאָהר 1880.

זיין פאָטער לאַזאַר סאַמאילאָוויטש איז געווען אַ פרומער יודישער סוחר און האָט געהאַט אַ גאַנץ היבשע פאַמיליע, אָבער קיינער פון זיינע קינדער האָט נישט געקענט אָנקומען אין קיין רוסישער שול, צוליב דער פּראָצענט־נאָרמע. רודאָלף און זיין ברודער יוסף זענען דערפאַר אַוועק קיין אויסלאַנד זיך לערנען. רודאָלף האָט זיך געלערנט אַלס אינזשיניער אין דייטשלאַנד און יוסף אין בעלגיען.

„ווען רודאָלף האָט אין 1908 געענדיגט אַלס אינזשיניער אין דייטשלאַנד, האָט ער זיך אומגעקעהרט צוריק קיין רוסלאַנד. ער איז איינגעלאַדען געוואָרען דורך אַ פּריוואַטער פירמע צו פאָהרען אין די צפון־געגענדען אויף פערשידענע וויסענשאַפטליכע אונטערזוכונגען מיט׳ן צוועק צו געפינען דאָרט קויהלען־גרובען. ווען ער האָט די דאָזיגע גרובען ווירקליך געפונען, איז ער אַזוי פּראַאינטערעסירט געוואָרען מיט די לענדער פון וויטען צפון, אַז ער האָט בעשלאָסען זיין גאַנץ לעבען צו ווידמען דער וויסענשאַפטליכער אויספאָרשונגס־אַרבייט אין די פּאָלאַר־געגענדען".

אין יאָהר 1912 האָט אינזשיניער רודאָלף סאַמאילאָוויטש חתונה געהאַט מיט אַ קריסטין, ער איז אָבער געבליבען אַ יוד.

פּראָפ. סאַמאילאָוויטש פערנעהמט איצט דעם פּאָסטען פון אַ פּראָפ. אין פּעטערבורגער פּאָליטעכניקום און איז אויך דער הויפּט־דירעקטאָר פון דעם אינסטיטוט פון ערלערנען דעם צפון, וואָס איז געגרינדעט געוואָרען שוין אין זער צייט פון דער סאָוועטישער הערשאַפט. פאַר דער מלחמה איז ער געווען אַ פאָרשטעהער פון דער דייטשער פירמע „אַלגעמיינע עלעקטרישע געזעלשאַפט" אין פּעטערבורג. איצט, נאָך זיין העלדישער עקספּעדיציע אויף דער שיף „קראַסין", וואָס האָט איהם בעריהמט געמאַכט איבער דער גאַנצער וועלט, האָט די סאָוועטישע רעגירונג איהם פאָרגעשלאָגען אַלס קאַנדידאַט צו ווערען אַ מיטגליד פון דער אַלרוסלענדישער וויסענשאַפטליכער אַקאַדעמיע.

בייזוויליגע קלאַנגען וועגען יודען

אַז זיי דינגען פּועלים צו אַרבייטען פאַר זיי אין די קאָלאָניעס ווערען אָבגעלייקענט.

מאָסקווע. (יט״א). די בייזוויליגע קלאַנגען, וואָס זענען פערשפּרייט געוואָרען צווישען די אַרבייטער אין לענינגראַד, אַז די יודישע קאָלאָניסטען בעאַרבייטען נישט זייערע פעלדער אַליין, נאָר זיי דינגען פּועלים צו אַרבייטען פאַר זיי, זענען קאַטעגאָריש אָבגעלייקענט געוואָרען דורך אַ קאָמיסיע פון לענינגראַדער יונגע קאָמוניסטישע אַרבייטער, וואָס איז צוריקגעקומען פון אַ בעזוך איבער די קאָלאָניעס.

די קאָמיסיע האָט אויך פעסטגעשטעלט, אַז אין די יודישע קאָלאָניעס איז נישטאָ קיין שכרות, אַז די בעציהונגען צווישען די יודען און די אַרומיגע נישט-יודישע פּועלים זענען גאַנץ פריינדליכע, כאָטש עס זענען פערהאַן אויסנאַהמען, ווען עס פּאַסירען אַמאָל רייבונגען; די יודישע קינדער-שולען אין די קאָלאָניעס זענען גוט אויפגעשטעלט און בכלל זענען די יודישע קאָלאָניסטען גוטע ערד-אַרבייטער. כאָטש דער קאָמוניסטישער גייסט הינקט אינטער אין די קאָלאָניעס אפילו צווישען דער יוגענד.

דער פּוילישער גענעראַל-קאָנסול אין ירושלים

אַרויסגעפאָהרען קיין פּוילען.

ירושלים. (יט״א). דער פּוילישער גענעראַל-קאָנסול אין ירושלים ה׳ טיטוס זבישעווסקי איז אַרויסגעפאָהרען אויף אַ 6-וואָכעדיגען ורלויב קיין פּוילען. בעת דער אָבוועזענהייט פון ה׳ זבישעווסקי וועט איהם פערטרעטען אין ירושלים דער וויצע-קאָנסול ה׳ יעזשי סטאַטקאָווסקי.

„BLASKOLIN"

„BLASKOLIN" ענטהאַלט אין זיך אַלע מעלות פון דער בעסטער זייף מיט די ריינונגס-אייגענשאַפטען פון בענזין.

„BLASKOLIN" וואַשט און ריינוגט די פערפעטסטע מאַטעריאַלען און וועש.

„BLASKOLIN" וואַשט און ריינוגט די דעליקאַטסטע האַלבע-שטאָפען, בוימוואָלענע און זיידענע, ווייסע און קאָלירטע אָהן שום שאָדען פאַר דעם שטאָף און קאָליר.

„BLASKOLIN" בעזיצט אַ ספּעציפישען גערוך פון צולאָזונגס-מאַטעריאַלען, וועלכע גיהען אַריין אין זיין צוזאַמענשטעל. דער גערוך גיהט נישט אַריין אין די געוואַשענע זאַכען.

„BLASKOLIN" איז די מאַסע עקאָנאָמישסטע זייף ⅔ קילאָ פון „Blaskolin" פערטרעט איין קילאָ פון דער בעסטער זייף אין פאַל פון שטאַרק פערפעטסטע וועש, דאַרף מען די וועש איינווייקען אין די געדיכטע מידלונגען פון „בלאַסקאָלין", צוגעגעבענע איבערוואַשען אויס׳ן איינפאַכסטען אופן מיט דער „בלאַסקאָלין"-זייף.

ווער עס פּראָבירט איין מאָל די זייף „Blaskolin" וועט אויף שטענדיג אָוועקוואַרפען אַלערליי אַנדערע וואַש-מיטלען.

Wielkopolska Wytwornia Chemiczna
„BLASK" S-ka Akc.
POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego 5.
Przedstawiciel:
J. ORDON, Łódź, Lipowa 47

לאָדז. 5 אויגוסט 1928

„נייער פאָלקסבלאַט“

לאָדז. 5 אויגוסט 1928

פּ. פּ. ס.

וועגען קאָנסטיטוציע-ענדערונג

די פּראָיעקטען וועגען דער קאָנסטיטוציע-ענ-דערונג הויבען שוין אָן צו בעשעפטיגען די פּאַר-לאַמענטאַריער. די פּרעסע הויבט שוין אָן וועגען דעם צו שרייבען און צוגרייטען די לעזער צום קאַמף, וואָס וועט זיך באַלד אַרום דער פראַגע צופלאַקערן.

אין שבת׳דיגען „ראָבאָטניק“ איז אָפּגעדריקט אַ כאַראַקטעריסטישער אַרטיקעל פונ׳ם אַלטען פּפּס. סוער דעפּ. קוואַפּינסקי — אַ פערשפּעטיגטע תשובה אויף דעם אינטערוויאו פון מאַרשאַל פּילסודסקי. דער אַרטיקעל איז געשריבען אין זעהר אַ רוהיגען און זאַכליכען טאָן, און מיט זצהר פיל זעלבסט-ווירדע. דער מחבר פּאָלעמיזירט מיט׳ן מאַרשאַלעק און ברענגט אַ רייהע פּאַלען, וואָס דאַרפען אומוואַר-פען די בעהויפּטונגען פונ׳ם מאַרשאַלעק.

קוואַפּינסקי הויבט, למשל, אָן פון דער בע-הויפּטונג, אַז דער מלוכה-פּרעזידענט קען לויט דער איצטיגער קאָנסטיטוציע כלומרשט נישט אויסוועה-לען זיך אפילו קיין לאַקאַיען, און שטעלט פעסט, אַז זייט דער מלוכה-פּרעזידענט פיהרט אויס זיין אַמט, האָט ער שוין דעם ד ר י ט ע ן שעף פון דער ציוויל-קאַנצעלאַריע און די נאָמינאַציעס האָט אַרויס-געגעבען נ י ש ט דער סיים. אָפּשטעלענדיג זיך אויף דער בעהויפּטונג, אַז דער מאַרשאַלעק האָט זיגרייך פערענדיגט דעם קריג, ווייזט אָן דעפּ. קוואַ-פּינסקי, אַז אין פּרעזידיום פון דער „רעגירונג פון פאָלקס-פערטיידיגונג“ זענען געוועזען די פּ.פּ.ס. מ׳קען נישט מינדערען די גרויסע פערדינסטען פונ׳ם מאַר-שאַלעק, אָבער מ׳קען נישט אַ ל ץ פערשרייבען אויף זיין חשבון.

און אַלץ אַ בעשטעטיגונג אויף זיינע ווער-טער ברענגט ק. אַ ראַיה, אַז ווען דער דעמאָלס-דיגער קריגס-מיניסטער סאָסנקאָווסקי האָט געוואָלט מיליטאַריזירען די אַרבייטער, איז געוועזען גענוג דער ווידערשטאַנד פון באַרליצקי, כדי דאָס נישט צו טון.

און ווייטער: דער מאַרשאַלעק מאַכט פער-אַנטוואָרטליך פּאַר פּרעז. נאַרוטאָוויטשעס מאָרד אַלע דעפּוטאַטען; און דאָ דערמאָנט קוואַפּינסקי, אַז מאַרשאַל פּילסודסקי האָט אַרויסגערוקט די קאַנדי-דאַטור פון סטאַנ. וואָיטשעכאָווסקי און ווען „וויז-וואָלעניע“ איז אויף איהר נישט מסכים געוועזען, האָט ער ערשט געשטעלט די קאַנדידאַטור פון גאַב-ריעל נאַרוטאָוויטש, וועלכער איז דריי טאָג נאָך זיין אויסוואַהל דערמאָרדעט געוואָרען. און קוו. פרעגט אָן: „צי איז אינ׳ם איצטיגען רעגירונגס-לאַגער נישטאָ קיין מענשען, וואָס האָבען פונ׳ם מערדער ניעוויאַדאָמסקי געמאַכט אַ העלד? ווייטער דערמאָנט קוואַפּינסקי, אַז אין די קריטישע דעצעמ-בער-טעג האָט דער מאַרשאַלעק פּילסודסקי געמאַכט פּאַר אַ פּרעמיער וולאַד. שיקאָרסקי׳ן, וועלכען ער אַליין האָט מיר אַ יאָהר שפּעטער כאַראַקטעריזירט אַלס אַ מענשען אָהן עהרע און גלויבען פּאַר זיין טעטיגקייט בעת׳ן וועלט-טריג.

און קוואַפּינסקי קומט צום אויספיהר, אַז דער מאַרשאַלעק טראָגט אַ טייל שולד פּאַר די ענדעקישע קורדעס אין 1922 י. ער וואַרפט אויך פּאַר דעם מאַרשאַלעק, וואָס ער האָט צופיל אויס-געטיילט געוועזענע מיליטער-לייט פון די אָקופּאַציע-אַרמייען, און אַז די אַזוי-גערופענע קאַטאָליקען פון דער געוועזענער רוסישער אַרמיי ווערען אַרויס-גערוקט און בעפאָרצוגט. כדי זיי צו געוויגען פּאַרן מאַרשאַלעק. עס איז דאָ אַ גרופּע — זאָגט ווייטער קוואַפּינסקי — וואָס ווילען פון לעגיאָנערען-פער-באַנד אַרויסוואַרפען אַלעמען. וואָס ווילען לויט סלאַוועק׳ס בעפעהלען נישט געהען אויף קיין פּשרות מיט די פּוילישע מאַגנאַטען; און קוואַפּינ-סקי קומט צום שלוס, אַז אין דעם אינטערוויו איז נישט געוועזען קיין שום קאָנסטרוקטיווער געדאַנק, בלויז — נעגירונג און בייזקייט; און ער פיהרט אויס — הגם „מ׳הייסט אונז זיך בויגען פאַר׳ן שטאַרקען ווילען פון מאַרשאַלעק פּילסודסקי און צושניידען די קאָנסטיטוציע פּאַר איהם“ — וועט די פּ.פּ.ס, דינען דער מלוכה און דעם אַרבייטער, פאָלק, אָבער נישט קיין יחיד.

Dr. Z. Rakowski

ספּעצ. פּאַר אויערען-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקה

קאָנסטאַנטינער 9, טעלעפאָן 27-81.

יעטרקבעשטונדען פו 12—2 און פון 5—7. קאַמט אויך פּ פון לעטעניצע, נאַרושער 17 פון 10—11 און פון 2—5

פון אטען ביז אמסטערדאם.

דער גרויסער ספּאָרט-יאַריד אין אַמסטערדאַם.—אַ ביסעל געשיכטע פון די אָלימפּישע שפּילען.

דעם פאָריגען שבת איז דורך דעם עלטסטען האָלענדישען ספּאָרטסמאַן רענים, האָלאַנדס ספּאָרט-העראָלד, פייערליך געפייערט געוואָרען די ניינטע אָלימפּיאַדע אין אַמסטערדאַמער סטאַדיאָן, און דער דאָזיגער אָלימפּיאַדע נעהמען אַנטייל פאָרשטעהער פון 45 פעלקער.

אָנהייבענדיג פון די מיקראָסקאָפּישע מלוכה-לעך ביז די סאַמע גרויסע מדינות, די קאָרפען-קעפּ פון פּאָליטישען לעבען זענען זיי דאָ אַלע רעפּרע-זענטירט, אַמסטערדאַם איז איצט אַ גרויסער וועלט-יאַריד פון אַלע ספּאָרט-לייט פון ארבע פינות העולם. די וועלט-פּרעסע ברענגט אויספיהרליכע בעריכטען פון דער גרויסער שלאַכט, מיליאָנען אויגען זענען געווענדעט צו יענער קליינער נידערלאַנדישער מדינה וואָס איז איינענטליך אַזוינס די אָלימפּיאַדע, אָט די גרויסע ריוואַליזאַציע פון פעלקער און ראַסען אויפ׳ן ספּאָרטפעלד?

די געשיכטע פון אָלימפּישע שפּילען האָט הינ-טער זיך אַ טויזענט-יאָהריגע פערגאַנגענהייט. זיי האָ-בען זיך אָנגעהויבען נאָך אין די צייטען פון גריכענ-לאַנדס גרולה, בעת דער הענעמאָניע פון דער העל-לענישער קולטור, רעמאָלט פלעגען יעדע 4 יאָהר פאָרקומען אין אָלימפּיע גרויסע ספּאָרט-פערווע-טונגען, וועלכע זענען געווען פאַר די גריכען נישט נאָר אַ יום-טוב פון קערפּער און גייסט, נאָר קודם-כל אַ פּאָליטישער סימבאָל פון דער ברידערליכקייט און איינינקייט פון די צוואָרפענע גריכישע שבטים, וואָס האָבען בעוואוינט די העלאַדע.

די פערוועטונגען זענען געווען ריין-נאַציאָנאַלע (קיין אויסלענדער פלעגען נישט צוגעלאָזען ווערען) און האָבען געדויערט אַ גאַנצע וואָך. זיי האָבען גע-טראָגען נישט בלויז אַ ספּאָרטיווען כאַראַקטער, ס׳פלעגען אויף זיי פאָרקומען אויך קינסטלעריש-וויסענשאַפטליכע אַרויסטרעטונגען פון גרויסע גע-לעהרענטע און פילאָזאָפען.

דער אונטערגאַנג פון גריכענלאַנד האָט אויך פערענדיגט די אָלימפּיאַדעס, זיי זענען אמת, בע-נייט געוואָרען בעת דעם אויפבלי פון דער רוימישער אימפעריע, אָבער די דאָזיגע שפּילען האָבען בלויז געטראָגען אויף זיך דעם שטעמפּעל פון יענער ברוטאַלער עפּאָכע. דאָס זענען שוין נישט געווען די אָלימפּיאַדעס אין איידלען זין פון וואָרט, נאָר ווילדע אָרגיעס בעגלייט מיט בלוט-פערגיסונג.

די לעצטע אָלימפּיאַדע — די 250-סטע לויט דער רייהע — איז פאָרגעקומען אין יאָהר 393. די שפּעטערדיגע שטורמישע געשעהענישען, די אינוואַזיע פון די באַרבאַרען האָבען אינגאַנצען חרוב געמאַכט די אַלטערטימליכע קולטור און צוזאַמען מיט איהר אויך די אָלימפּישע טראַדיציעס.

עס זענען אַריבער פון יענער צייט 2 טויזענד יאָהר. אין יאָהר 1894 האָט דער פראַנצויזישער אַרכעאָלאָג באַראָן פּיאַטער דע־קובערטין געוואָרפען דער ערשטער דעם לאָזונג וועגען בענייען די אַמאָ-ליגע אָלימפּיאַדעס. אין יענע יאָהרען האָבען זיין געדאַנק אונטערגעכאַפּט נאָר אַ הייפעל ענטוזיאַסטען.

די דאַמאָלסדיגע גריכישע רעגירונג איז זאָ:אַר גע-ווען געגען איינאָרדנען די אָלימפּיאַדע אין אַטען און נאָר אַ דאַנק די פּריוואַטע אונטערשטיצונגען איז די ערשטע היינט-צייטיגע אָלימפּיאַדע צושטאַנדגע-קומען.

בעשיידען איז געווען דער אָנהייב. אין דעם בע-נייטען אַטענער סטאַדיאָן זענען געווען פערזאַמעלט בס״ה 200 אַנטיילנעהמער, וואָס האָבען פערטראָ-טען 10 פעלקער. דער אינטערעס פון עולם איז אָבער געווען אַ ריזיגער. אויף דעם לעצטען געיעג, דעם מאַראַטאָן-לויף (פון מאַראַטאָן ביז אַטען — 43 קילאָמעטער) איז ביינעווען אַ מאַסע פון 100 טויזענד מענשען.

די שפּעטערדיגע אָלימפּיאַדעס זענען פאָרגעקומען לויט דער רייהע אין פּאַריז (1900), סאַן-לואי, פער-איינינגטע שטאַטען (1904), אַטען (1906) און לאָנ-דאָן (1908), אין דער לעצטער פאַרמלחמה׳דיגער אָלימפּיאַדע, אין יאָהר 1912 אין שטאָקהאָלם, האָ-בען שוין אַנטיילגענומען 5000 מאַן — פאָרשטעהער פון 27 מלוכות.

די פאָלגענדיגע אָלימפּיאַדע אין בערלין (1914)

(ווייטער זעה 7-טע זייט)

Pływanie – sportem dla kobiet.

Niemal żaden inny sport nie przyczynia się w tym stopniu do osiągnięcia piękności kobiecej, co pływanie. Dobre pływaczki posiadają zawsze piękną figurę, a jeśli są odpowiednio ostrożne – także i piękną skórę. Należy być bardzo ostrożną, aby uchronić skórę przed złym wpływem wody i słońca. Kremy Elida stanowią najidealniejszą ochronę skóry.

Przed kąpielą i wieczorem przed udaniem się na spoczynek – *Elida Coldcream*. Po kąpieli i o każdej porze dnia, na słońcu i ostrem powietrzu – *Krem Elida Co Godzinę*.

KREMY ELIDA

ווי מען טרייבט ארויס דעם דיבוק פון אַנ׳איגדיאַנער מיידעל.

מיר ברענגען דאָ אַנ׳אינטערעסאַנטען קאַ-פּיטעל פון דעם אָקאָרשט־דערשינענעם בוך פון דעם ענגלישען רייזענדער פרענסיס לינדסיי וועגען זיין רייזע אין דרום-אַמעריקאַ. לינדסיי דערצעהלט:

„אַז מען וויל בעשרייבען אַלץ, וואָס מען זעהט און וואָס מען לעבט אריבער אויף די בּרעַ-געס פון דעם אמאזאָן (איינער פון די גרעסטע טייכען אין דער וועלט, געפינט זיך אין דרום-אַמעריקאַ) וואָלט מען געמוזט פערשרייבען אַ סך גראָבע ביכער. דאָ, אויף די ברעגעס, געפינט מען אַ שפע פון איינענאַרטיגע מערקווירדיגע זאַכען און געשעהענישען און דער יעניגער, וואָס מאַכט אַ נסיעה ענטלאַנג דעם אמאזאָן פון זיין אָנהויב ביז צו זיין אויסגוס, האָט שוין גענוג שטאָף אויף צו דערצעהלען זיין גאַנצען לעבען לאַנג“.

ווייטער שילדערט דער רייזענדער אַנ׳איינגענ-אַרטיגען עפּיזאָד, וואָס איז אַפשר דער איינציגער אין דער וועלט: ווי אַזוי עס קומט פאָר די חתונה פון אַנ׳אינגאַנינאַ-מיידעל.

די אינגאַנינאַ-אינדיאַנער זענען אַלע בילד-שענע מענשען. זייערע פרויען זענען צאַרט, שלאַנק און זיי זעהען אַלע אויס, ווי קלאַסישע מאַרמאָרנע סטאַטועס. און ווען מען דערוויסט זיך, אַז יעדע פון די דאָזיגע שענע מיידלעך ווערט פאַר דער חתונה אויף אַנ׳אכזריות׳דיגען אופן פערוואונדעט און געשלאָגען, געהט אַריבער אַ סקרוך איבער די גלידער. עס איז נאָך אַ נס, וואָס די רופאים פונ׳ם דאָזיגען שבט זענען זעהר געשיקטע לייט און פערמאָגען וואונדערבאַרע זאַלבען און קריי-טעכער און אויף אַזאַ אופן האָבען זיי די מעגליכ-קייט ווייטער אַוועקצושטעלען אויף די פיס די צע-שלאָגענע כלה׳ס, וועלכע וואָלטען אָהן קונציגער בעהאַנדלונג, בלי ספק נישט אויסגעהאַלטען.

אראַקי, די שענע טאָכטער פון אַנ׳איידעלען אינדיאַנער, האָט דערגרייכט דעם עלטער, ווען מען קען שוין חתונה האָבען. די עלטערן האָבען אויך די זעלביגע מיינונג און זיי האַלטען שוין ביים זוכען אַ חתן פאַר זייער טאָכטער. בכלל זענען שוין לאַנג חתונות נישט געווען ביי די אינגאַנינאַ׳ס. איצט האָט עס אַ פּנים, ווי אַלע יונגעלייט פון דעם שבט וואָלטען געוואַרט נאָר אויף דעם מאָ-מענט, אראַקי זאָל שוין ווערען אַ כלה־מיידעל. דער פאָטער קאָן שוין נישט דערוואַרטען דעם טאָג, ווען ער וועט קאָנען עפענטליך פערקויפען זיין טאָכטער, ער רעכענט שוין אויס דעם מקח, שטעלט זיך שוין פאָר די אַלע חפצים, וואָס ער וועט בעקומען. ער האָט בעשלאָסען ביי זיך, אַז אָהן אַ נייע שיפעל, אַ סך פיש, דריי הייגעמאַטעס און עטליכע בהמות, וועט ער זיין שענע טאָכטער נישט אָפּגעבען.

אראַקי זיצט שוין זייט אַ לאַנגערער צייט פערשפּאַרט. זי זיצט אין אַ קליינער הייזעלע, בע-וואַכט דורך די אַלטע ווייבער פון דאָרף, פאַסט כסדר תעניתים, און גרייט זיך אויף אַזאַ אופן צו צו איהר גרויסען טאָג. ווען דער טאָג קומט אָן, קלייבט זיך פאַר דעם הויז פון איהרע על-טערן צוזאַמען אַ געזעמעל פון אַלע יונגעלייט, וועלכע האָבען חשק חתונה צו האָבען מיט אראַקי. זיי לעגען אויס פאַר זיך די מתנות, מיט דער הילף פון וועלכע זיי ווילען בעקומען די מיידעל. עלטערן געהען אַהין און צוריק פאַר די שורות פון די קאַנדידאַטען, בּוקען זיי — און נישט אַזוי זיי גופא, ווי זייערע מתנות. באַלד בעשליסט זיך דער פאָטער און עס ווערט עפענטליך בעקאַנט געמאַכט, אַז טזוריזמא, דער זון פון דעם רייכסטען מענש אין שבט, איז דער גליקליכער חתן און איצט גייט מען צו פייערען די חתונה.

דער גאַנצער דאָרף מענשען קלויבט זיך אַרום אויפ׳ן פּלאַץ אַרום אַ מעכטיגען אַלטען בוים. דער כשוף-רופא ברענגט צופיהרען אונטער שוידערליכע געשרייען, און פויקערייען אראַקי אויסגעפּוצט אין איהרע שענסטע יום-טוב-קליידער מיט אַ לעדער-נעם שירץ, וואָס איז בעפּוצט מיט שניי־ווייסע יאַ-שקעטעלעך, אַרום קאָפּ איז אויך אַרומגעוויקעלט אַ שרייענדיג-בונטער שאַל מיט פראַנזען און דער רופא. פיהרט איהר אַריין אין קרייז. איצט שפּילט זיך אָפּ אַ שוידערליך בילד. צוויי אַלטע ווייבער, וואָס זעהען אויס ווי מכשפות, פאַלען אויף איהר אַרויף ווי רויב-פויגלען, מען רייסט פון איהר אַראָפּ די קליידער און אין איין אויגענבליק איז זי שוין צוגע-בונדען צו דעם בוים. די הייסע שטראַלען פון דער זון סמאַליענען דער אומגליקליכער און די ביידע ווייבער שמייסען איהר אכזריותדיג מיט בייטשען פון גראָז-שנירלעך, צו וועלכע עס זענען צוגעבונדען שאַרף-געשליפענע שטיינדלעך. די „גליקליכע“ כלה קאָרטשעט זיך אונטער שרעקליכע ווייטאָגען. אָבער פון איהרע ליפּען הערט מען נישט קיין טאָן. מען פייניקט איהר לאַנג, כמעט אָהן אַ סוף, פאַר איהר שטעהט אויף די קניע דער רופא און קלאַפּט מיט אַ ריזיגען מושל איבער אַנ׳אויסגעהוילטען בוים. דער-ביי פויקט ער און טומעלט און דערמיט העלפט ער אַרויסצוטרייבען פון דעם מיידעל די בייזע וואַלד-גייסטער. ענדליך האַלט שוין די געפּייניגטע מעהר נישט אויס, און זי פאַלט אין חלשות. דאָס איז אַ סימן פאַר׳ן רופא, אַז אַלע בייזע רוחות האָבען איהר שוין פערלאָזען און נאָר איצט קאָן זי ווערען אַ כלה.

מען בינדט אראַקי לויז און זי פאַלט אָהן בע-וואוסטזיין אין די אָרעמס פון איהר חתן. טזוריזמא הויבט איהר אַרויף אין די הענט און טראָגט איהר אַריין אין אַנ׳אויסגעפּוצטער הייזעלע. דער רופא גייט זיי אויך נאָך, וואַשט אויס איהרע וואונדען, לייגט אַרויף זאַלבען און קרייטעכצער, און אין אַ געוויסער צייט אַרום, ווען זי ווערט אויסגעהיילט, קומט פאָר אַ חתונה.

ל. מ—ן.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

5 זונטאָג
יט אב תרפ"ח

אויגוסט
זון-אויפגאַנג 4.05
זון-אונטערגאַנג 7.24

מיליטערישע איבונגען
הויבען זיך אָן מאָרגען.

(ב.) מאָרגען הויבט זיך אָן דער צווייטער טור אין די הייאָהריגע מיליטערישע איבונגען.

צו די מאָרגענדיגע איבונגען דאַרפען זיך צושטעלען אַלע אָפיצירען פון די יאָהרגענג 1900, 1899, 1897, 1896 און 1894 פון סאַפערען-קאַוואַלעריע און פערבינדונגס-מיליטער, רעזערוו-אָפיצירען פון פערבינדונגס-מיליטער פון די יאָהר-גענג פון 1892 ביז 1902, וועלכע האָבען אין די פריהערדיגע יאָהרען בעקומען „אָדראָטשעניעס" ווי אויך „פּאָדכאָראָנזשעס" פון פיכאָטע, קאַוואַ-לעריע, סאַפערען- און בינדונגס-מיליטער.

ווער ס'דאַרף נישט
האָבען קיין פעהיגקייטס-שיינען.

(מ.) דער אינדוסטריע-אַמט פון דער 1-טער אינסטאַנץ ביים היגען מאַגיסטראַט האָט דערהאַל-טען אַן אויפקלערונג פון האַנדעלס-מיניסטעריום, אַז די שנעל-פאָטאָגראַפען, וועלכע ווערען געמאַכט אין גאַס, מערק און גערטנער, איז אַ מלאכה, און אַלס אַזעלכע דאַרפען זיי נישט האָבען קיין פעהיג-קייטס-שיינען.

דאָס זעלבע איז אויך נוגע די גלעזערס, וועל-כע האַנדלען מיט שויבען און שטעלען זיי גלייכ-צייטיג אַריין.

לאַווניק קוק
פאָהרט אַוועק אין אורלויב.

(מ) מאָרגען, מאָנטאָג פאָהרט אַרויס אויף אורלויב דער פאָרזיצער פון דער שטייער-אָפטיילונג ביים היגען מאַגיסטראַט, לאַווניק קוק. איהם וועט פערטרעטען דער לאַווניק וולאַדיסלאַוו אַדאַמסקי.

פון און אין די קינדער-קאָלאָניעס.

(מ) דעם 31 יולי ה.י. איז צוריקגעקומען פון ראַבקי די צווייטע פּאַרטיע קינדער, וועלכע איז געווען אַרויסגעשיקט אויף דער קאָלאָניע דורך דער געזעלשאַפטליכער-שוץ-אָפטיילונג ביים היגען מאַ-גיסטראַט.

די דריטע פּאַרטיע, וועלכע בעשטעהט פון 47 קינדער איז אַרויסגעשיקט געוואָרען דעם 3-טען ה.ח. און וועט בלייבען ביז'ן 2-טען סעפּ-טעמבער ה.י.

דעם ערשטען ה.ח. האָט די געזעלשאַפטליכע-שוץ-אָפטיילונג אַרויסגעשיקט קיין בוסק אויף דער קאָלאָניע 22 קינדער, וועלכע וועלען דאָרט פער-ברענגען אַ חודש-צייט.

פריידענקער פּראָטעסטירען
געגען שליסען זייער פעראיין.

(—) אין צוזאַמענהאַנג מיט די רעוויזיעס, וועלכע זענען אַ דורכגעפיהרט געוואָרען ביי די מיטגלידער פון היגען פריידענקער-פעראיין, האָט דער פּרעזעס ה. יאַן האַנעמאַן איגטערוויענירט אין דער שטאָט-סטאַראָסטע.

דער פערטרעטער פון שטאָטישען סטאַראָסטע האָט ה' האַנעמאַנען ערקלעהרט, אַז דאָס שליסען דעם פעראיין אָדער דאָס עפענען איהם ליגט נישט אין דער קאָמפּעטענץ פון דער סטאַראָסטווע, נאָר פון אינערען-מיניסטעריום.

דערויף האָט ה' האַנעמאַן ערקלעהרט, אַז געגען דעם אָפּשטעלען דעם פעראיין אין זיין טע-טיגקייט, וועט ער אָפּגעבען אַ רעקורס אין דער וואָיעוואָדזטווע, צוליב דעם, וואָס די פעראָרדנונג וועגען שליסען דעם פעראיין, וועלכע האָט אויף זיך געטראָגען די דאַטע פון 30 יולי האָט ער ערשט דערהאַלטען דעם 2-טען אויגוסט.

אַ הוסט ברעכע,
און פערקיהלונג פון האַלז און מאַנדלען היילען

Tabletki „EMS" Magistra Klawe
וועלכע אַ דאַנק דעם ספּעציעלען צוגעריכטען אופן (ווירקונג) גיבען ביים צולאָזען אין וואַסער הייוועס גאַנץ ענהליכע צו פריש נאַטוראַל-וואַסער. צו בע-קומען אין יעדער אַפּטייק און דראָגעריע. 162

בלוטיגער אַנפאַל פון הויזבעזיצער יאַקובסאָן
אויפ'ן וויצע-פרעזעס פון דער לאָדזער קהלה-פערוואַלטונג.

(—) פרייטאָג איז אין דער היגער קהלה פאָר-געקומען אַן אויסערגעוועהנליכער פאַל, וואָס כאַ-ראַקטעריזירט די ווילדע מידות, וואָס הערשען נאָך ביי מ'נכ'נ בירגער.

מיט אַ צייט צוריק האָט די יודישע קהלה בע-שטייערט דעם הויזבעזיצער פון פאָלודניאָווא 42 און אינהאַבער פון אַ וואַקען-פאַבריק ה' יאַקובסאָן מיט 300 זלאָטעס עטאַט. ה' יאַקובסאָן האָט גע-האַלטען אַז די סומע איז פאַר איהם צו הויך און האָט אַנגעגעבען אַ רעקורס. די אַפּעלאַציע-קאָמיסיע ביי דער קהלה האָט דעם רעקורס בעטראַכט און איהם אָפּגעוואָרפען, וועגען דעם בעשלוס איז מיט-געטיילט געוואָרען ה' יאַקובסאָנ'ען.

פרייטאָג פאַרמיטאָג ווען ס'האָט אַמטירט דער וויצע-פרעזעס פון דער קהלה-פערוואַלטונג ה' בער-גער אין דער אַנוועזענהייט פון סעקרעטאַר ה' נאַדעל איז אין דעם צימער אַריינגעקומען ה' יאַקובסאָן, צוגעקומען צו ה' בערגער און איהם אַראָפּגעלאָזט 2 פעטש. דער עולם איז געוואָרען ערשטוינט, נאָר ווען מ'האָט זיך דערוואוסט וואָס דאָ איז פאָרגעקומען האָבען זיך אַלע אַנוועזענדע געוואָרפען אויף ה' יאַקובסאָן און איהם געוואָלט ממש לינטשען. ה' יאַקובסאָן וואָלט אָפּגעשניטען זעהר שלעכט, ווען ה' בערגער וואָלט נישט בערוהיגט דעם עולם. מ'האָט טעלעפאָניש אַרויסגערופען פאָליציי, ה' יאַקובסאָן איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין פאָליציי-קאָמיסאַריאַט, וואו ס'איז צוזאַמענגעשטעלט געוואָרען אַ פּראָטאָקאָל. צוליב דעם וואָס דער ברוטאַלער אַנפאַל אויפ'ן וויצע פרעזעס פון דער קהלה-פערוואַלטונג איז פאָרגע-קומען בעה'ן אַמטירען איז דער ענין באַלד איבער-געשיקט געוואָרען צום אויספאָרשונגס-ריכטער.

רעגיסטראַציע פון אינדוסטרי-אונטערנעהמונגען
אין מאַגיסטראַט.

(—) דער אינדוסטריע-אַמט ביים מאַגיסטראַט טרעט צו אויפ'ן סמך פון דער פעראָרדנונג פון דער וואָיעוואָדזטווע, צו רעגיסטרירען די אַלע אונטער-נעהמונגען, וועלכע ווערען צוגערעכענט צו דער אינדוסטריע-קאַטעגאָריע.

די רעגיסטראַציע וועט אַרום נעהמען די אַלע אונטערנעהמונגען, וועלכע געפינען זיך אין לאָדז, און וועלכע זענען ענטשטאַנען פאַר'ן 15. דע-צעמבער 1927 י. ה. ה. איידער עס איז אַריין אין קראַפט די פעראָרדנונג וועגען אינדוסטריע און האַנדעל. דאָס מעלדען פון די אונטערנעהמונגען דאַרפען ענטהאַלטען פאָלגענדע דאַטען:

1) נאָמען, פאַמיליען-נאָמען, די עלטער, מלוכה אָנגעהעריגקייט און וואוינונגס-אָרט פון אייגענטימער פון דער אונטערנעהמונג.

2) די אָרט פון דער אינדוסטריע. 3) דאָס אָרט, וואו די אויסאַרבייטונגען ווערען געמאַכט, און 4) די פירמע פון דער אונטערנעהמונג.

צו דער אָנמעלדונג פון דער אונטערנעהמונג דאַרף ווערען צוגעלעגט אַ פּאַטענט פאַר'ן 1927 יאָהר, און אין פאַל, ווען אַ'אַ פּאַטענט איז נישטאָ — אַ בעשייניגונג פון ענטשפּרעכענדען פינאַנץ-אַמט אַז אַזעלכער איז אויסגעקויפט געוואָרען, אָדער — אַז די אונטערנעהמונג איז בעפרייט געוואָרען פון אויסקויפען אַ פּאַטענט.

אַ שטאַרקער גאַז-אויפרייס.
צוויי מענשען זענען פערוואונדעט געוואָרען.

פרייטאָג אַרום 3 אַ זייגער האָט זיך אויף זאַ-וואַדזקא דערהערט אַן אויפרייס, דער עולם, וואָס איז גוואַלדיק אָנגעשראָקען פון דער ערשט-פאָרגע-קומענער קאַטאַסטראָפע אויף ציגעל-גאַס, האָט זיך פון אַלע זייטען געגומען צוזאַמענלויפען צום הויז נומער 12, וואו דער אויפרייס איז פאָרגעקומען. דער צוזאַמענגעלאָפענער עולם האָט דערזעהען, אַז אינ'ם הויז זענען אַרויסגעפאַלען אַלע שויבען, דער-ביי זענען נאַטירליך לייכט פערוואונדעט געוואָרען עטליכע פערבייגעהער. דער אויפרייס איז פאָרגעקו-מען אויפ'ן ערשטען שטאָק און פון דאָרט האָבען זיך באַלד בעוויזען פיר פלאַמען, די לאָקאַטאָרען האָבען זיך נישט פערלוירען און נאָך איידער ס'זענען אָנגעקומען די פייערלעשער האָבען זיי אַליין אָנגע-הויבען צו לעשען די שרפה.

ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז אין דער וואוי-נונג פון עלקטרי-טעכניקער ה' ראַק איז פאָרגע-קומען אַן אויפרייס פון בעלויכטונגס-גאַז, אין דער וואוינונג פון ה' ראַק איז געווען איינגעאָרדענט נאָך בעלייכטונג. ה' ראַק מיט'ן עלעקטרי-טעכניק ה' לעאָן גושיבאָווסקי (שענקעוויטש 64) און זיי זקווין ליכטענשטיין (ציגעל-גאַס 5) האָבען געאַרבייט ביים' פערלעגען פון עלעקטרישען ליכט.

דערווייל האָט זיך פון ה' גושיבאָווסקי'ס פּאַפּיראָס אָנגעצונדען דער גאַז, וואָס האָט אַרויסגעפלאַצט פון אַ רעהר אויפ'ן סופיט. דער כח פונ'ם אַ ופרייס איז געווען אַזוי שטאַרק, אַז גושיבאָווסקי מיט'ן לייטער זענען אָפּגעוואָרפען געוואָרען אין צווייטען צימער און ער איז שטאַרק צוקלאַפּט געוואָרען, ליכטענשטיין ווידער וועלכער איז געשטאַנען אונטען, איז מיט אַ'אַ קראַפט אָפּגעשליידערט געוואָרען, אַז ער האָט זיך צושפּאַלטען דעם שאַרבען און זיך פערוואונדעט דאָס אויג מיט אַ שטיק גלאָז.

אַ פערבלוטיגטער איז ליכטענשטיין אַרויסגע-לאָפען פון הויז, אַריין אין אַפּטייק-סקלאַד אויפ'ן זעלבען הויף און איז געפאַלען אַ פער'חלשטער. די אַרויסגערופענע פּאָגאָטאָוויע האָט ערטיילט הילף גושיבאָווסקי'ן און ליכטענשטיינ'ען אי זאַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף דרעווו-נאָווסקא.

ראַק, וועלכער איז געבליבען נישט פערוואונדעט האָט זיך בליץ-שנעל אָריענטירט אין דער סיטואַציע, איז אַרויסגעלאָפען פון צימער, און האָט קודם כל פערשלאָסען דעם גאַזדזייגער, אַ דאַנק דעם איז אויסגעמיטען געוואָרען אַ ווייטערער אויפרייס און דאָס פערשפּרייטען זיך פון פייער.

פונ'ם אויפרייס זענען אויסגעריסען געוואָרען די פענסטער-ראַמען און אַ טייל סופיט, פונ'ם גאַנצען סופיט איז אָפּגעפאַלען דער טינק.

אַ ציגיינערישע געשיכטע,
ווי-אַזוי אַ דינסט ווערט היפּנאָטיזירט און די שטוב ווערט בע'גנב'עט.

(2) אין דאָרף וואַרטאַ, אונטער קאַליש, איז נעכטען געשעהען פאָלגענדער פאַל:

בעת די רייכע ווירטסלייט ראַלינסקי זענען איבערגעבליבען די דינסט אַניעלאַ קאָפּעטש, זענען אַריינגעקומען דריי ציגיינערינס און געבעטען אַ ביסעל אַריינגעקומען דריי ציגאַנערס און געבעטען אַ ביסעל וואַסער.

די דינסט האָט מאָמענטאַל געפילט, אַז די אויגען פאַלען איהר צו, און זי קען זיך נישט ריהרען פון אָרט.

די ציגיינערס האָבען דערווייל אויסגעלעדיגט די וואוינונג און צוגענומען פערשידענע חפצים און ווערט-זאַכען אויף אַ סומע פון 15 טויזענד זלאָטעס.

ערשט אין אַ שעה אַרום, בעת עס איז אַריינ-געקומען אַ שכנ'טע און געזעהן, ווי די קאָפּאַטש שטעהט פערשטאַרט אין שלאָפט, האָט זי געמאַכט אַ געוואַלד און עס זענען אָנגעלאָפען שכנים, וועל-כע האָבען אָבער בשום אופן נישט געקענט אויפ-וועקען די שלאָפענדע. ערשט דער אַרויסגערופענער ראָקטאָר, האָט די פערהיפּנאָטיזירטער קאָפּאַטש צוריקגעברענגט צו אַ נאָרמאַלען צושטאַנד.

פּאָליציי האָט באַלד אונטערנענומען אַ נגיעג נאָך די ציגיינערס, אין רעזולטאַט פון וועלכען עס זענען פערהאַלטען געוואָרען די 56-יעהריגע אַנטאָ-ניגאַ קאַרפּענקעוויטש, די 20-יעהריגע סאָניאַ קרי-גער און די 18-יעהריגע בערטאַ לאַוועסקו, ביי וועלכע מ'האָט אָפּגענומען די גע'גנבעטע חפצים.

די ציגיינערינס זענען אָפּגעשטעלט געוואָרען אין קאַלישער אַרעסט.

סוערט פערווערט די נאַכט-אַרבייט
אין די לאָדזער פאַבריקען.

(—) אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן פּראָיעקט צו רעדוצירען די נאַכט-אַרבייט אין די לאָדזער פאַבריי-קען, איז נעכטען פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ אין מיניסטעריום, אין וועלכער ס'האָט זיך אויך בעטייליגט דער היגער אַרבייטס-אינספּעקטאָר ה' וויזשיקאָווסקי.

נאָכ'ן איינלייטונגס-וואָרט, האָט דאָס וואָרט בעקומען דער אַרבייטס-אינספּעקטאָר ה' וויזשיקאָוו-סקי, וועלכער האָט אין אַ צוויי-שעהדיגען רעפעראַט געשילדערט די שווערע לאַגע פונ'ם לאָדזער נאַכט-אַרבייטער, וואָס זעהט כמעט קיינמאָל נישט פאַר די אויגען די ליכט-שיין.

ווייטער האָט דער רעפערענט אָנגעוויזען אויף דער איבער-פּראָדוקציע פון טעקסטיל-סחורות אין לאָדז, און אַרויסגעזאָגט זיין מיינונג, אַז דאָס פער-ווערען די נאַכט-אַרבייט אין די לאָדזער פאַבריקען, וואָלט אויסנאָמאַליזירט דעם גאַנצען האַנדעל אין דער טעקסטיל-בראַנזשע.

דער דערמאָנטער רעפעראַט האָט געמאַכט דעם געוואונשענעם איינדרוק, און נאָך אַ לענגערער דיסקוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס צו פערווערען די נאַכט-אַרבייט אין די לאָדזער פאַבי-ריקען.

די בוי-אינספּעקציע
נאָך דער שרפה אויף ציגעל-גאַס 81.

(מ) אין שייכות מיט דער שרפה אויף צעגעל-ניאַנא 81, האָט די בוי-אינספּעקציע ביים מאַגיס-טראַט, אַרורכגעפיהרט צוויי אינספּעקציעס אינ'ם הויז וואו די שרפה איז אויסגעבראָכען- און אין די שכנישע הייזער, וועלבע האָבען פון דער שרפה גע-ליטען:

איין אינספּעקציע איז אַרורכגעפיהרט געוואָרען באַלד צומאָרגענס, נאָך דער שרפה און די צווייטע — דעם 3. ה. ח. און זי האָט פעסטגעשטעלט, אַז אין דער שול-געביידע האָבען זיך די שפּאַלטען אין די ווענד או ואין די קוימענס פערגרעסערט, אַ טייל פונ'ם דאַך איז געריהרט געוואָרען, די אויס-וועלבונג איבער די טרעפּען איז געפּלאַצט — דאָס זענען זעהר וויכטיגע בעשעדיגונגען, וועלכע די קאָ-מיסיע האָט פעראָרדנט, תיכף צו פעריכטען, ווייטער איז פעסטגעשטעלט געוואָרען אַ גאַנצע רייהע נישט-וויכטיגע בעשעדיגונגען, ווי למשל פון סופיט-טינק פון די טירען, פענסטער א. ד. גל.

צו פעריכטען די ראָזיגע בעשעדיגונגען, האָבען די ווירטסלייט בעקומען אַ חודש צייט.

סדרה שרפות
היינטיגעס מאָל אויף זשגאָווסקאַ 64.

(—) עהרנעכטען אַרום 6 אַ זייגער אינדער-פריה איז אויסגעבראָכען אַ שרפה אויף זשגאָווסקאַ 64 אין הויז פון ה' יוזעף טילע.

דאָס פייער איז ענטשטאַנען אין די אָרטיגע וועשערייי און פון דאָרט האָבען די פלאַמען אַרומ-געכאַפּט די האָלצערנע קאַמערען, וועלכע זענען געווען אָנגעבויט אין הויז נומער 62.

דאָס פייער האָט זיך גלייכצייטיג פון די קאַ-מערען אַרויפבעקומען אויפ'ן דאַך פון דער האָל-צערנער אָפיצינע.

צווישען די איינוואוינער איז אויסגעבראָכען אַ געוואַלטיגע פּאַניק, ערשט אַ דאַנק דער ענער-גישער אַקציע פון די 2 און 3-טע פייערלעשער-אָפּטיילונגען איז געלונגען דאָס פייער איינצולעשען.

פון דער שרפה זענען פערברענט געוואָרען: די געביידע, אין וועלכער ס'האָט זיך געפונען די וועשערייי ווי אויך די האָלצערנע קאַמערען.

(2) נעכטען איז אין דער פאַבריק פון שייב-לער און גראָהמאַן, אויפ'ן וואָדני-רינעק 2 אויס-געבראָכען אַ שרפה.

דאָס פייער איז איינגעלאָשען געוואָרען דורך דער 5 טער פייערלעשער-אָפּטיילונג.

פ. ק. א. פערקלענערט דעם אפ-צאהל פאר וועקסעל אינקאסע.

(–) דער אפצאהל פאר וועקסעל-אינקאסע דורך דער פ. ק. א. איז פערקלענערט געווארען אויף 1 פראצענט, א מינימום – 50 גראשען. פון וועקסלען אויף איבער צוויי טויזענד זלאטיס – א האלב פראצענט. אויסערדעם ווערט צו יעדען וועקסעל צוגערעכענט 50 גר. פארטא.

וועקסלען. וועלכע ווערען איינגעשיקט, אויף וועלכע פרטער, וואו די פ. ק. א. האט נישט קיין אפטיילונגען, נאר זי דארף זיך בענוצען מיט קארעספאנדענטען, איז דער אפצאהל געהעכערט און הויבט זיך אן פון איין זלאטי מיט 75 גר.

פאר א פראטעסטירטען וועקסעל רעכענט די פ. ק. א. צו 70 גראשען.

וויפיל געלד איז אוועק מיט'ן רויך און פאר'ן ביטערן טראפען.

(–) לויט דער אויסרעכענונג פון סטאטיסטישען-אמט, האט דער טאבאק מאנאפאל אין חודש יוני פערדינט 50 מיליאן 642 טויזענד זל.

אין ערשטען בודזשעט-קווארטעל פון ה. י. ד"ה פון אפריל ביז יוני איז אויסגערוכערט געווארען פאר 144 מיליאן זלאטעס.

די איינקינפטען ווידער פון שפירט-מאנאפאל זענען געוועזען פאר'ן חודש יוני ה. י. 46 מיליאן, און פאר'ן ערשטען בודזשעט-קווארטעל – 138 מילאן זלאטעס.

סך-הכל איז פערטרינקען און פעררויכערט געווארען פאר די לעצטע דריי חדשים ביז יולי פאר 282 מיליאן זלאטעס.

בקשות

אנגענומען צו ווערען אין אוניווערזיטעטען.

(–) בקשות אויף אנגענומען צו ווערען אין אוניווערסיטעט אויף די יורידישע, מעדיצינישע, הומאניטארע און מאטעמאטישע פאקולטעטען, קענען ווערען אריינגעטראגען ביז'ן 10 סעפטעמבער ה. י. אין דזשעקענאט פון דער אפטיילונג.

די אלע וועלכע גיבען אן בקשות דארפען צו די בקשות ביילעגען שול-צייגנישען פאר די לעצטע צוויי יאהר.

וועגען רעזולטאט פון די בקשות וועט ווערען בעקאנט געמאכט עפענטליך, אויף דער טאוועל אין אוניווערסיטעטס בנין צווישען 12 און 14 סעפטעמבער ה. י.

די איינשרייבונגען וועלען פארקומען לויט'ן א. ב. פון 17–29 סעפטעמבער.

אבלאווע אין „מלינות"

פערהאלטען 30 פערדעכטיגטע פערשוינען.

(–) אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואס עס מעהרען זיך לעצטענס גנבות אין אונזער שטאט, האט די פאליציי פערגאנגענע נאכט א דורכגעפיהרט א רייה רעוויזיעס אין אלע שטאט טיילען.

א גרעסערע פאליציי-אפטיילונג האט בעזוכט די „מלינות" אויף באלוט, כאיני און קאזשינעס, ס'זענען פערהאלטען געווארען איבער 30 פערדעכטיגע פערזאנען, וועלכע זענען אויף א לאסט-אויטא איבערגעפיהרט געווארען אין אויספארשונגס-אמט.

צווישען די פערהאלטענע געפינען זיך איינינגע, געפעהרליכע באנדיטען, וועלכע ווערען געזוכט דורך דער פאליציי.

פארשריפטען

וועגען אויטא = פערקעהר.

(–) עס איז ארויס פון דרוק און מ'קען שוין בעקומען אין אלע בוכהאנדלונגען די נייעסטע פארשריפטען וועגען אויטאמאביל-פערקעהר, וועלכע זענען בעארבייט געווארען אויפ'ן סמך פון דער פעראָרדנונג פון ארבייטס- און אינערן-מיניסטעריום פון 27-טען יאנואר 1928.

די פארשריפטען זענען פערזעהען מיט קאמענטארען פון יוסטיץ-מאגיסטער פראנצישעק גזשעשאווסקי.

CYRK MEDRANO
Al. Kościuszki 73
טעגליך גרויסע פארשטעלונג! אנהויב 8.30 אווענד
בענצליך נייער פאר לאדז פראגראם! 15 דרע-סירטע לייבען, מיטוואך, שבת און זונטאג טעגליך 2 פארשטעלונגען 4 נאכמ. 8.30 אווענד. אויף די נאכמיטאג-פארשטעלונגען צאהלען קינדער האלבע פרייזען. גאלעריע נאר 50 גר.
705

פון האנדעלס = געריכט.

בענוצט זיך מיט א פרעמדער מארקע. — באנקראט-פראצעסען.

(–) עהעפרנעכטען האט דאס היגע האנדעלס-געריכט בעטראכט די אנקלאגע פון דער אקצ.-געז. פאר האנדעל מיט די העלזינגבארגער „גומי אויס-ארבייטונגען", געגען דער היגער פירמע „דזשענטעלמאן" אויף אלעקסאנדערער 156, דערפאר, וואס „דזשענטעלמען" בענוצט דעם זעלבען צייכען אויף איהרע קאלאשען און גומי-אויסארבייטונגען, וואס די העלזינגבארגער אקצ. געז. דאס געריכט האט בעשלאסען צו פערפליכטען דער פירמע „דזשענטעלמען", נישט צו בענוצען זיך מעהר מיט די דערמאנטע צייכנונגען.

ווייטער האט דאס האנדעלס-געריכט אויף דער זעלבער זיצונג בעשלאסען, דעם אינהאבער פון דער געפאלענער פירמע „פרידמאן און שותפים" ה' פרידמאן ווייטער צו האלטען אין ארעסט.

אויף דער זעלבער זיצונג איז אויך בעשלאסען געווארען צו פערלענגערען דעם טערמין פון גלייט-בריף פון דער געפאלענער פירמע פירמע פיאטר פאוולאוו ביז'ן ערשטען אקטאבער ה. י. און דעם גלייט-בריף פון דעם געפאלענעם יחיאל מאיר זאקליקאווסקי – ביז'ן 1-טען סעפטעמבער ה. י.

קאנפיסקאציע

(2) אויפ'ן סמך פון דער פעראָרדנונג פון שטאטישען סטאראסטווע איז קאנפיסקירט געווארען דער 33 נומער פון דער דייטשער צייטונג „פאלקספריינד" פארן ארטיקעל „אב פערמעגליכקייט".

אין די אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען.

(2) פ. וואימשיצקי (נאפיורקאווסקיעגא 27); וו. דאניעלעצקי (פיעטרקאווער 127); פ. אילניצקי און צימער (וואולטשאנסקא 57); לייבוועצער (פרייהייטס-פלאץ 2; י. הארטמאן (מלינארסקא 1); און י. קאהאנע (אלעקסאנדראווסקא 80).

פארפאלען.

(–) [פערוואונדערט בעת דער ארבייט]. נעכטען ביינאכט האט א מאשין אין דער „ווידזעווער מאנופאקטור" אבגעשניטען 5 פינגער פון דער רעכטער האנד דעם 23-יעהריגען ארבייטער אנטאני מאי.

פאגאטאוויע פון דער קראנקען-קאסע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל,

(–) צו דריי קינדער, אויף נאווע 34/36 וועלכע האבען זיך פערגיפטעט מיט'ן גראז „שאלעי" איז ארויסגערופען געווארען די פאגאטאוויע פון דער קראנקען קאסע, וועלכע האט צוויי פון זיי אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין אננא מאריא-שפיטאל.

זיך אויפגעהאנגען א יוד פון 45 יאהר

די סבה פון זעלבסטמארד איז נישט בעוואוסט.

(–) נעכטען נאכמיטאג, האט דער 45-יעהריגער שניידער וואלף מעדמאן פון קילינסקיעגא 156, מיט דער אויסרייד, אז ער וויל זיך אביסעל צו לייגען, ארויסגעשיקט זיין ווייב און הינטער איהר פערשלאסען די טיר און זיך אויפגעהאנגען.

די פרוי, וועלכע איז געזעסען איינינגע שעה ביי א שכנ'טע האט געוואלט צוריק אריינגעהען אין איהר וואוינונג און געטראפען דארט די טיר א פערשלאסענע און ווען נאך א לענגערען קלאפען האט איהר קיינער נישט געעפענט, האט זי אלארמירט די שכנים, וועלכע האבען מעדמאנען, שוין א טויטען אפגעשניטען פון שטריק.

די סבה פון זעלבסטמארד איז אומבעוואוסט.

מיט רער לויה פערנעהמט זיך „חסד של אמת".

פערטשאדעט פון גאז

2 יונגע מיידלעך.

(ב) אויף פיעטריקאווער 224 געפינט זיך א שפייז-געוועלבעל, נעבען וועלכען ס'געפינט זיך א צימער, וואו עס שלאפען צוויי מיידלעך: די 21-יעהריגע העלענע מוראוויאק און די 18-יעהריגע העלענע לענטשיצקא.

נעכטען ארום 8 א זייגער אינדערפריה האבען זיך פאר'ן געוועלבעל פערזאמעלט א גרעסערע צאהל קליענטען, וועלכע האבען אנגעהויבען קלאפען אין טיר, ווען אבער נאך א לענגערען קלאפען האט זיך קיינער נישט בעוויזען, זענען די קליענטען אריין דורך דער הינטער-טיר און דא האבען זיי בעמערקט ווי די מיידלעך זענען פערגיפטעט געווארען פון גאז.

דער ארויסגערופענער פאגאטאוויע-דאקטאר האט זיי דערמונטערט.

דערטרונקען

א לאדזער בחור.

(2) דער לאדזער איינוואוינער, דער 15-יעהריגער שמחה שלמה ציגלער פון פאדזשעטשנע 5, וועלכער האט צוזאמען מיט זיינע עלטערן פערבראכט אויף זומער-וואוינונג אין לענטשיק, האט זיך געבאדען אין דער בזורא און וועלענדיג בעווייזען קינצען, איז ער אריינגעשפרונגען מיט'ן קאפ אין וואסער אריין.

דער קאפ האט זיך אבער אן עפעס פערטשעפעט און ער איז דערטרינקען געווארען.

———:o:———

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" אנטווארטען אויף יורידישע פראגען, וואס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.
יורידישע אפטיילונג
פון „נייעם פאלקסבלאט".
[illegible]
גילטיג דעם 5-טען אויגוסט 1928

P. Ł. 80 .7840

אויף קיין פראטעסטירטען וועקסעל ווערט דער חוב נישט פונאנדערגעלייגט אויף ראטעס. אנ'ארעסט אויפ'ן ארבייטסלוין קאן מען לעגען. אבער נאר אין דער הויך פון $^1/_5$.

———

.7841 יוסף שטיינבוים.

.7842 פאזנאנסקי פון קאנסט. 44.

.7843 ש. פאזנאקיעטש.

.7844 א געטרייער לעזער פון דאבראניצקעס האלע.

.7845 י. ש. 38.

וועגען אייערע ענינים דארפט איהר זיך פערשטענדיגען פערזענליך מיט אונזער יוריסט, טעגליך פון 3–4 מיטפערענגענדיג די צייטונג.

.7846 I. K. פון זגערזשער.

אנ'אונטערנעהמונג, וואס קויפט אויס א 3-טע קאטעגאריע פאטענט קאן בעשעפטיגען 1 אנגעשטעלטען און ממילא איהם אויך איינמעלדען אין קראנקען-קאסע.

———

7847 י. מ. פון לאגעוויניצקא.

די שטראפען פאר האנדלען אין זונטאג זענען אין גאנצען געשאנקען פערשטעהט זיך אויב דאס האנדלען איז פארגעקומען פאר'ן 3 מאי 1928.

———

.7848 פיעניצא.

פאר א פריוואטען חוב קאן מען סעקוועסטרירען אפילו אויך אנאייציגע מאשין, ווי באלד ס'זענען נישט פערהאן קיין אנדערע ווערט זאכען אין רשות פון בעל חוב.

———

.7849 א לעזער פון פאלנאצנא 12.

נישט אלע נאר געוויסע קאטעגאריעס האנדווערקער וועלכע בעשעפטיגען נאר 1 געזעלען אדער 2 לערן-יונגליך זענען בעפרייט פון צאהלען אבראטאווא. די דאזיגע פארשריפט איז חל אנהויבענדיג פון 1926 יאהר.

———

.7850 ישראל פון פאלנאצנא.

קיין שום שטראף דראהט אייך נישט.

מ'וועט שוין מסתמא אייך דאס מיליטערישע ביכעל צושיקען.

———

.7851 א סוחר פון פל. וואלנאשצי.

דער בארגער האט פאר זיין חוב אויפ'ן משכן א פיערוושענסטווא לגבי אלע איבעריגע בעלי חובות. דער אפגערעטער בעדינג, אז אין פאל, ווען נאכ'ן בעשטימטען טערמין וועט דער חוב נישט בעצאהלט ווערען געהער דאס פערזעצטע משכן צום בארגער האט נישט קיין יורידישע בעדייטונג, אהן א געריכטס-אורטייל טאר ער זיך דאס משכן נישט צואייגענען.

טעלעגראמען

וועגען די געוועזענע דייטשע קאלאניעס.

פליאטקעס פון א דייטשע צייטונג.

ווארשא, 4 (א. וו.) „דויטשע אלגעמיינע צייטונג" מעלדעט לויט א דעפעשע פון ווארשא, אז אין האנדעלס-מיניסטעריום איז געשאפען געווארען א ספעציעלע אפטיילונג, כדי צו בעקומען די פרעמדע קאלאניעס, לויט א כלומרשטע פויליש-פראנצויזישע פערשטענדיגונג, זאל אויף דער הערבסט-סעסיע פון דער פעלקער-ליגע אריינגעטראגען ווערען א פארשלאג וועגען צוטיילען די געוועזענע דייטשע קאלאניעס צווישען פוילען, רומעניען און טשעכאסלאוואקיין.

סטיפען-וויז וועגען דער יודישער אגענץ.

ניו-יארק, 4 (יט"א, טעלעגראפיש). אין א געשפרעך מיט'ן יט"א-פארשטעהער האט סטיפען-וויז, רעדענדיג וועגען די בעשלוסען פון ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט ערקלערט: די בעשלוסען פון א. ק. האבען אפגעראטעוועט די הויפט-אידעאלען פון ציוניזם.

די עקזעקוטיווע מוז בעטראכטען די בעשלוסען אלס פערפליכטונג, וואס מוז ערפולט ווערען.

אין די קארפאטען הערשט א שרעקליכער שטורם.

פראג, 4 (ספ. טעל.) נאך דער כוואליע פון די גרויסע היצען אין די קארפאטען איז היינט פארגעקומען א שרעקליכער שטורם אין דער שטאט אוזשהאראד.

איין פערזאן איז דער'הרג'עט געווארען, 2 פערזאן זענען פערוואונדעט געווארען. די מאטעריעלע שאדענס זענען גרויסע. די טעלעפאנישע און טעלעגראפישע פערבינדונג איז איבערגעריסען.

האגעל און שטיקער אייז

האבען פערניכטעט גרויסע שטחים ערד.

לעמבערג, 4 (א. וו.) אין סטאניסלאוואווער וואיעוואדזטווע איז צוריגעכטען געפאלען א גרויסער האגעל וועלכער האט אנגעמאכט געוואלדיגע שאדענס, דער האגעל איז געפאלען דורך 20 מינוט און איז געווען די גרויס פון א היהנער-איי. ס'זענען אפילו אראפגעפאלען שטיקער אייז פון צוויי קילא די וואג.

אין קראסני טורקער-קרייז האט דער האגעל אינגאנצען צוקלאפט דעם שניט אויף א שטח פון 1600 מארגעס.

זלאטע די רביצין אמנעסטירט געווארען.

פשעמישל 4. (טעלעפ) ווי אייער קארעספאנדענט ווערט געוואהר וועט זלאטע רובין די בעריהמטע העלדין אין פשעמישלער פראצעס, וועלכע איז בשעתו, ווי בעקאנט, געווארען פער'משפט צו 6 חדשים תפיסה פאר שאנטאזשירען דעם ראדימנער רב שפירא, אויף גרונד פון דער אמנעסטיע בעפרייט ווערען פון דער שטראף.

איין מענש יעדע 5 מינוט

פאלט פון היץ אין אמעריקא.

ניו-יארק, 4. (ספ. טעל). אויפ'ן שטח צווישען ניו-יארק און טשיקאגא הערשען געוואלדיגע היצען. לויט פאליציי'אישע ידיעות, פאלט דורכשניטליך יעדע 5 מינוט 1 מענש פון היץ.

DR. MED.
DONCHIN
ספעציאל-ארצט
פאר אויגען-קראנקהייטען
צוריקגעקומען
קיין פוילען
נעמט אן
מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך
און דאנערשטאג
פון 10-1 און פון 4-7 נ.מ.
מאניושקי 1
(Moniuszki) טעל. 9.97

מעלדונג.

מלמדים-סעקציע ביי פא"י לאדז.

היינט זונטאג, פרשת ראה דעם 5.8, 8 אין אווענד קומט פאר אין לאקאל פון פא"י תמכאדניא 66 פראנט 1 שטאק א פערזאמלונג פון אלע מלמדים עוזרים מיט דער פאלגענדער טאג-ארדנונג. 1) אויסבעסערען אונזער לאגע, 2) וועהלען א פעדאגאגישע קאמיסיע, 3) וועהלען א פערוואלטונג. דער ארגאניזיר-קאמיטעט. 788

די יובילעי-פייערונגען פון גרעסטען מיטעל-אייראָפּעאישען יוריסט יוסף אונגער.

(אַ בריף פון ווין).

איז שמד אַ רפואה פאַר דער „יודישער מכה"? הערט מען אויף זיין אַ יוד אין די אויגען פון בייזע גויים, ווען מען טוט פון זיך אויס די יודישקייט ווי אַן אָפּגעטראָגענע העמד? קען מען זיך ראַטעווען פון יודישען גורל דורך איבערבייטען די רעליגיע ווי אַ מלבוש און איז מען דאַדורך בעוואָרען אַ גלייכבערעכטיגטער דייטש פון וואַטאַנס טויטאָנישער משפחה?

מיר האָבען אצינד אין ווין אַ קלאַסישען ביישפּיל ביי איינעם פון די גרעסטע און בערימטסטע גייסטער פון מיטעל-אייראָפּא און פון פריהערדיגען עסטרייך-אונגאַרן בפרט. אפילו הונדערט יאָהר שפּעטער פערגעסט מען איהם נישט זיין יודישע אָפּשטאַמונג. אַלץ וואָס מען האָט נישט געקאָנט איהם פערזאָגען ביים לעבען צוליב זיין גרויסען געניאַליטעט, פּראָבירט מען בעצאָהלען איהם עס נאָכ'ן טויט.

עסטרייך דאַרף אצינד פייערן דעם 100-יאָהריגען געבורטסטאָג פון אַ געשמדטען יוד. און נישט עסטרייך אַליין, אויך דייטשלאַנד און אַלע מיטעל-אייראָפּעאישע מלוכות, וואָס זענען געבויט אויף די יסודות' פון אַ מאָדערנעם רעכטשטאַט. אַ יודישער יונגערמאַן, יאָזעף אונגער, איז געוואָרען אַ געניאַלער רעכטסלערער פון אַלע דייטשע פעלקער און האָט זיך שוין אַלס יונגער יוריסט געמוזט שמד'ן, כדי צו קענען אויספיהרען די גרויסע מיסיע צו וועלכער די געשיכטע האָט איהם בעשטימט. יאָזעף אונגער האָט איבערגעבויט די עפענטליכע רעכט פון אַלטען עסטרייך-אונגאַרן, בעמאַכט פון אַ פּאָליציי-שטאַט אַ מלוכה פון מאָדערנעם רעכט, אויסגעאַרבייט אינגאַנצען דעם בירגערליכען געזעצבוך פאַר דער מלוכה אויף אַזאַ געניאַלען אופן, אַז דייטשלאַנד האָט דעם שטראָף-געזעץ איבערגעבויט לויט'ן עסטרייכישען מוסטער. יאָזעף אונגער איז פולע 32 יאָהר געווען דער פּרעזידענט פון עסטרייכישען רייכס-געריכט און זיינע ענטשיידונגען זענען געווען אַ שטודיום פאַר די קרוינ-יוריסטען פון גאַנץ אייראָפּא. נעבען דעם אַנדערען יודישען משומד דר. גלאַזער, וועלכער האָט פערפאַסט דעם עסטרייכישען האַנדעלס-רעכט, איז יאָזעף אונגער געבליבען ביז אויף היינטיגען טאָג דער שאַרפסטער יורידישער גייסט פון די דייטשע לענדער.

האָט מען אַלע יאָהרען נישט געבויט איהם דעם קלענסטען דענקמאָל, אפילו נישט אויפ'ן אוניווערסיטעט, וואו ער האָט געהאַט אַן אייגענעם קאַטעדער און איז בערך 50 יאָהר געווען דער וועלט-בעריהמטער רעפּרעזענטאַנט פון דער ווינער רעכטס-פאַקולטעט. אָבער אַזוי ווי עסטרייך פייערט כסדר יובילעאומס אפילו פון מיטעלמעסיגקייטען צוליב נאַציאָנאַלע טראַדיציעס, האָט מען נאַטירליך געמוזט עפּיס טון אויך פאַר'ן זכרון פון יאָזעף אונגער. פשוט וועגען בושה פאַר דער וועלט. האָט זיך אָבער קיינער נישט געריהרט אָפיציעל צו אַזאַ יובילעאום, ביז עס האָט זיך געמאָלדען אַ יודישער געלערנטער פון איטאַליען און געשפּענדעט אויף זיין אייגענעם חשבון אַ ביוסט-דענקמאָל פאַר זיין לעהרער יאָזעף אונגער מיט'ן בעדינג, מען זאָל עס אויפשטעלן אויף אַ פּאַסיגן פּלאַץ אין ווינער אוניווערזיטעט. די עסטרייכישע אָפיציעלע און געלעהרנטע קרייזען האָבען געמוזט אַראָפּשלינגען דעם הילכיגען פּאַטש אין פּנים פון גאַנץ עסטרייך דורך דעם פלאָרענצער (פלאָרענטינער) אוניווערסיטעט-פּראָפעסאָר, און בעריהמטען יוריסט באַראָן לעווי, וועלכער האָט, ווייזט אויס, אָפּגעטון די דאָזיגע שטיקעל צוזאַמען מיט'ן אינטערנאַציאָנאַלען בעריהמטען ווינער יוריסט באַראָן יאָזעף שיי, וועלכער איז דער איינציגער יודישער איידעם פון יאָזעף אונגער און טאַקי זיין נאָכפאָלגער אויף דער רעכטס-קאַטעדרע פון ווינער אוניווערזיטעט. באַראָן שיי איז געבליבען אַ שטאָלצער און מוטיגער יוד און יאָזעף אונגערס טאָכטער אַלס שוין געבוירענע קריסטין איז געוואָרען צוריק אַ גוטע יודישע פרוי און מוטער.

אַזוי איז דער גרעסטער יוריסט פון מיטעל-אייראָפּע דאָך געקומען צו אַ שטיקעל דענקמאָל דורך אַ יודישע שטענדונג. אודאי האָט שוין די עסטרייכישע מלוכה געמוזט זיין ביים יום-טוב פערטראַכטען טאַקי דורכ'ן פּרעזידענט דר. האיניש און מען האָט געמאַכט דעם אָנשטעל, גלייך ווי עס וואָלט געווען אַן עסטרייכישער יום-טוב. די ליבעראַלע בלעטער האָבען זיך בעגנוגענט מיט עטליכע שורות, אַרויסדרעהענדיג זיך די צונגען, ווייל זיי האָבען נעבעך געמוזט בעמערקען, אַז דאָס איז אַ יובילעיי פון גרעסטען עסטרייכישען און מיטעל-אייראָפּעאישען יוריסט.

אָט אַזוי איז מען זיך נוהג מיט דער שטאַרקסטער זייל פון עסטרייכישען רעכטס שטאַט, נאָר דערפאַר וואָס ער האָט געשטאַמט פון יודישער בלוט.

מ. א. טענענבלאַט.

—■•••■—

געהט אין שטאָל נעהמען קויהלען און געפינט דאָרט אַ פידעל פאַר 40.000 דאָלאַר.

אין ראַי, ניו-יאָרק, איז פאַרהאַן אַ פּאָליסמאַן, וואָס איז זיין גאַנצען לעבען געשטאַנען אויף זיין פּאָסטען, און עס איז איהם נאָך קיינמאָל אויפ'ן געדאַנק נישט געקומען, אַז ער וועט אַמאָל רייך ווערען — פון מיזיק!

אָבער דאָך איז עס אַזוי געשעהן. גאָט האָט איהם פון הימעל אַראָפּגעוואָרפען אַ פידעלע, פאַר וועלכער ער האָט אָפּגענומען די קיילעכדיגע סומע פון 40 טויזענד דאָלאַר.

און די פידעלע האָט איהם גאָט אַריינגעוואָרפען אין שטאָל אַריין, וואו די פאַמיליע האָט געהאַלטען די קויהלען.

די פידעלע איז אייגענטליך געלעגען דאָרט שוין אַ סך יאָהרען, אָבער קיינער האָט זיך אויף איהר נישט אומגעקוקט. לעצטענס האָט דער פּאָליסמאַן, דזשאהן דאַיער, אָנגעהויבען טראַכטען וועגען לאָזען זיין מיידעלע נעמען מיזיק-לעקציעס. געהענדיג איינמאָל נעמען קויהלען אין שטאָל, האָט ער זיך דערמאָנט, אַז ער האָט דאָרט אָפּט געזעהן אַן אַלטע פידעל זיך וואַלגערען.

ער האָט זי אויסגעזוכט, זי איז געווען שוואַרץ טאַקי ווי אַ קויל, און מיט אַ באַרג בלאָטע אויף איהר. קיין סטרונעס האָט זי נישט געהאַט.

האָט דער פּאָליסמאַן גענומען די אַלטע, פערשטויבטע און פערשטויסענע פידעל, און האָט זי אַוועקגעטראָגען אין אַ מוזיק-געוועלב זי צורעכטצו מאַכען. ווען ער איז געקומען מיט אַ פּאָר טעג שפּעטער זי אָפּנעמען, האָט איהם דער סוחר געזאָגט, אַז אויב ער, דער פּאָליסמאַן וויל, וועט ער איהם געבען 15 הונדערט דאָלאַר פאַר דער פידעל.

בקיצור, עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז די פידעל איז אַן אַלטע „סטראַדיוואַריוס" און דער פּאָליסמאַן האָט געקראָגען פאַר איהר 40 טויזענד דאָלאַר.

איצט שטעהט שוין דזשאהן דאַיער מעהר נישט אויפ'ן פּאָסטען אַלס פּאָליסמאַן. ער זיצט זיך ברייטליך אין זיין הויז און טראַכט, וואָס פאַר אַ טייערער מענש דער סטראַדיוואַריוס איז געווען און וואָס פאַר אַ וואונדערבאַרע פידלען ער פלעגט מאַכען.

צום זומער-סעזאָן
— קויפט איהר —
אמביליגסטען
אָרטיגע און אויסלענדישע
קאָסמעטיק,
פּערפומען,
כעמיקאַליען
די פריִשסטע מינעראַל-וואַסערן
אין אַפּטייק-סקלאַד פון
מאַגיסטער-פאַרמאַציע
K. Stock
19 Zawadzka 19
Telefon 41-02.

אכטונג!
ספּעציעל פאַר אפּרייזענדע
אין דאָרף!
בעזאָרגט אייך ביי אייער אָפּרייזע מיט אַ שאַכטעלע, וואָס ענטהאַלט נויטיגע מיטלען אַלס שנעל-הילף, ווי: יאָדינע, וואַטע, ויאַלעריאַן-טראָפּען א. ז. וו. דער פּרייז פון די שנעל-הילף-שאַכטעלעך איז פון 2 זל. אָן.

נאָר אויף אַ קורצע צייט!
פּערפומען
פּודערן, טואַלעטען-זייף, קעלניש- און בלומען-וואַסער
ווי אויך אַלע אַרט קאָסמעטיק האָב איך פערקלענערט די פרייזען מיט 15%
פּערפומעריע
י. דרוקער, זאַוואַדזקאַ 11
בעמ.: פאַר ענגראָסיסטען גרעסערער ראַבאַט.

די גרעניץ צווישען ליבע און משוגעת.

סענסאַץ. ליבע-אַפערעס פון אַ פערפיהרערישער שעהנהייט.

אַן ענגלישער ריכטער האָט לעצטענס געהאַט פאַר זיך אַ האַרבע שאלה צו ענטשיידען, נעמליך: ווי שטאַרק קאָן אַ מאַן זיין פערליבט, אַז מען זאָל עס נאָך אַלץ קאָנען אָנרופען ליבע, און נישט משוגעת?

די דאָזיגע שאלה איז אַרויסגעוואַקסען ביי אַ פּראָצעס, אין וועלכען עס זענען געווען פערמישט דער בעריהמטער 60-יעהריגער אויגען-דאָקטאָר און כירורג, דר. דושאַרדוש העגרי פּול, פון שעפּיעלד, ענגלאַנד, וועלכער האָט זיך ערוואָרבען אַ גרויסען נאָמען דורך זיינע געלונגענע אויגען-אָפּעראַציעס, אַלס מיליטער-דאָקטאָר אין דעם לעצטען קריג, און די יונגע און אויסערגעוועהנליך שענע מרס. טעסי אוירווין מיט וועמען דער דאָקטאָר האָט געהאַט אינטימע פערהעלטענישען נאָכדעם, ווי זי, טעסי, האָט שוין געהאַט אַריינגענאַרט אין איהר ליבעס-נעץ אַן אַלטען גלח, מיט וועמען זי האָט חתונה געהאַט און איז, נאָכדעם, ווי זי האָט איהם רואינירט און צובראָכען, פון איהם אַנטלאָפען.

די דאָזיגע געשיכטע איז לויט ווי עס האָט זיך אַרויסגעוויזען ביים פּראָצעס, פאָרגעקומען אָט ווי אַזוי:

מיט אַ פּאָר יאָהר צוריק איז די שעהנע טעסי, אַ פּלימעניצע פון אַ רייכען קירך-מיטגליד און טאָכטער פון אַ פערמעגליכען דאָקטאָר אין שעפּיעלד (ענגלאַנד) פאָרגעשטעלט געוואָרען פאַר דעם פיסעל-יעהריגען גלח, רעוו. דושאַרדוש אוירווין. דאָס מיידעל האָט דאַן דעם גלח ערקלערט, אַז ער האָט אויף איהר געמאַכט אַ גוטען איינדרוק און דעם גלח האָט שטאַרק הנאה געטון דער קאָמפּלימענט פון אַזאַ יונגער, צויבערליך-שעהנער און רייכער מיידעל, צו איהם, אַן עלטערען מענשען. און ווען די שענע טעסי האָט איהם נאָך דערצו איינגעלאַדען, ער זאָל זי בעזוכען, איז ער שוין פשוט גליקליך איבערראַשט געוואָרען.

ער האָט נאַטירליך די איינלאַדונג מיט פערגניגען אָנגענומען און ווען ער איז שוין צו איהר געקומען, האָט זי אָנגעהויבען אַרויסווייזען איהרע ליבעס-געפיהלען צו איהם און האָט איהם נאָכגעגעבען אָנצוהערען, אַז זי וועט זיך נישט אָפּזאָגען אפילו פון חתונה האָבען מיט איהם. נאָך עטליכע אַזוינע בעזוכען איז טאַקע פאָרגעקומען זייער חתונה און צו דעם גליק פון אָט דעם אַלטען גלח איז גאָר קיין גרעניץ נישט געווען.

די ערשטע עטליכע וואָכען איז דאָס פערהייראַטע לעבען ביי זיי צוגעגאַנגען גלאַט און אָהן וועלכע עס איז הינדערנישען. דער גלח איז געווען איבערגליקליך פון די פערזיכערונגען פון זיין יונגער שענער פרוי, אַז זי ליבט איהם און בעזונדערס האָט עס איהם געפרעהט, וואָס כאָטש זי האָט געמאַכט גרויסע הוצאות, פיהרענדיג אַ רייך-אַריסטאָקראַטיש לעבען, האָט זי ביי איהם קיין געלד נישט געפאָדערט, זי האָט איהם ערקלערט אַז אַ חוץ דעם, וואָס זי קריגט רעגעלמעסיג היבשע סומען פון איהר פערמעגליכען פאָטער, ציהט זי אויך בעדייטענדע איינקונפטען פון גרויסע ירושות, וואָס זי האָט בעקומען פון איהרע רייכע קרובים.

ער האָט איהר אויך נאָכגעגעבען, ווען זי האָט פון איהם פערלאַנגט, אַז ער זאָל אויפגעבען זיין גוטע שטעלע, וואָס ער האָט געהאַט אין זיין קירך און איבערציהען צו דער אַריסטאָקראַטישער געמיינדע, איפּסוויטש, וואו זיינע איינקונפטען זענען טאַקע געווען קלענער, אָבער דערפאַר האָט דאָרט זיין יונג ווייבעל געהאַט די געלעגענהייט צו פערקעהרען אין אַן עלעגאַנטער געזעלשאַפט אַ חוץ דעם האָט זי מיט איהם געמאַכט רייזען אין אייראָפּא. מיט דער צייט האָבען זיך יאָהרען פערשוועגרוננען פערגרעסערט, און זי האָט שוין אָנגעהויבען מאָהנען אויף הוצאות ביי איהר מאַן. אודאי האָט ער איהר נישט געקאָנט אָפּזאָגען און ווען אַפילו זי האָט דורך איהרע מיטלען פון צערטלען און קושען איהם, אַרויסגענאַרט ביי איהם כמעט זיין לעצט ביסעל אָפּגעשפּאָרט געלד, האָט זי דורך אַן אויסרייד, אַז זי פערלאַנגט בלויז, ער זאָל איהר באָרגען, ווייל זי ערוואַרט איינציכען נייע ירושות, גע'פועל'ט ביי איהם, ער זאָל איהר אַוועקגעבען ביז'ן לעצטען סענט זיינעם און ווען דאָס איז נאָך אַלץ געווען ווינציג, האָט ער אָנגעהויבען מאַכען הלוואות ביי זיינע פריינד.

ווען עס איז שוין געקומען דערצו, אַז דער אַלטער גלח איז שוין געווען אינגאַנצען אַ רואינירטער און צובראָכענער און זי האָט שוין פון איהם מעהר גאָרנישט געקאָנט אַרויסקריגען, האָט זי איהם פערלאָזען.

זי איז דאַן אַוועק צוריק קיין שעפּיעלד, וואו זי האָט זיך גענומען צולאָזען צו דעם דערמאָנטען דאָקטאָר, וועלכער איז געווען אַ 60-יעהריגער „בחור". זי איז צו איהם תחילת געקומען מיט אַן אויסרייד, אַז זי וויל זיך לאָזען אונטערזוכען איהרע אויגען.

טעסי האָט געוואוסט, אַז דר. פול, וועלכער איז בעריהמט געוואָרען דורך זיינע וואונדערבאַרע אויגען-אָפּעראַציעס האָט איצט איינקונפטען פון איבער 25 טויזענד דאָלאַר אַ יאָהר. אָבער אַזוי ווי דער דאָקטאָר האָט גאָרנישט געפונען קיין פעהלער אין איהרע ליכטיגע חן'עווריגע אויגען, האָט זי איהם פאָרגעשלאָגען, אַז ער זאָל זי אָנשטעלען אַלס זיין סעקרעטאַרשע, און ער האָט איהר צוליב געטון.

דערמיט האָט זיך אָנגעהויבען טעסי'ס צווייטער ווילדער ראָמאַן. דער אַלטער דאָקטאָר, וועלכער האָט ביז דאַן געפיהרט אַ שטיל, רוהיג לעבען, איז פלוצים געוואָרען גאָר אַן אַנדערער. ער האָט זיך גענומען פוצען, אויסזעהן יונגער. ער האָט גענומען זיך לערנען טאַנצען און זיינע צאָהלרייכע פּאַציענטען האָבען אָנגעהויבען צוביסלעך אָפּפאַלען. ער האָט אויך אָנגעהויבען זינקען אין זיינע פינאַנצען, אָבער עס האָט איהם גאָרנישט געאַרט — אַבי טעסי האָט איהם ליב און ער קאָן זי מאַכען גליקליך! עס האָט אָבער לאַנג נישט גענומען און דער דאָקטאָר איז געוואָרען פאַלקאָם באַנקראָט, און בעת זיי זענען ביידע געווען אין אַ רייכען לאָנדאָנער האָטעל, זענען זיי אַרעסטירט געוואָרען אין פערבינדונג מיט אַ טשעק-פעלשונג. און ווען עס איז געקומען צו זייער פּראָצעס אין געריכט, זענען דער ריכטער און אַלע אַנדערע אָנוועזענדע איבערראַשט געוואָרען, ווען דער רואינירטער דאָקטאָר האָט זיך איינגעשטעלט פאַר דער פרוי, וואָס האָט איהם אינגאַנצען רואינירט, און האָט גענומען די גאַנצע שולד אויף זיך. זיין פערטיידיגער האָט אין געריכט געמאַכט אַלע צו שטוינען מיט אָט אַזאַ ערקלערונג:

„ער האָט מקריב געווען זיינע איינקונפטען, זיין היים, זיין קאַריערע און זיין רעפּוטאַציע פאַר פרוי אוירווין, און ער האַלט, אַז עס איז ביי איהם ווערט געווען! ער ערקלערט, אַז די גאַנצע שולד איז זיינע און ער וויל הערכאות נישט, אַז מען זאָל וואַרפען דעם מינדסטען פערדאַכט אויף איהר, וועלכע איז ביי איהם דאָס טייערסטע אויף דער וועלט!"

טעסי איז, נאָך אַזאַ וואָנדלונג מצד דעם דאָקטאָר, נאַטירליך בעפרייט געוואָרען, אָבער וואָס אָנבעלאַנגט דעם דאָקטאָר גופא, האָט דער ריכטער זיך געווענדעט צו מעדיצינישע עקספּערטען, זיי זאָלען אויסגעפינען, צי איז אָט דער אַמאָל בעריהמטער מאַן אַראָפּ פון זינען — צי איז ער נישט מעהר, ווי גלאַט פערליבט...

ל. פלאַמשטיין.

—:O:—

זיי זענען שוין 80-יעהריגע זקנים

אבער ארבייטען נאך ווי יונגע לייט.

אינטערעסאנטע פאקטען וועגען בעריהמטע אלטע לייט, וועלכע קעהרען נאך איבער וועלטען.

עס איז די נאטור פון יונגע מענשען צו גלויבען, אז זיי זענען דאס סאמע אויבערשטע פון שטויסעל. אהן זיי וואלט די וועלט קיין איין טראט נישט געקענט מאכען. טיף אין הארצען איז יעדער יונגערמאן און יעדעס מיידעל איבערצייגט, אז ווען מען לאזט איהם אדער זי צו, וואלט ער געוויזען ווי צו טון זאכען.

אויף עלטערע מענשען און אויף גאר אלטע מענשען קוקט די יוגענד מיט בעהאלטענעם און אמאל מיט אפענעם ביטול: וואס קענען זיי, די זקנים, אויפטון? מען וואלט זיי געדארפט פערשיקען אין א מושב זקנים. און אמאל ווען זי ווערט שוין א ביסעל טאלעראנטער, הויבט די יוגענד אן בעדויערען: אמאל, אמאל זענען געווען גרויסע אלטע לייט: אמאל זענען געווען זקנים ריזען, איצט אבער זענען אזעלכע לייט נישטא. די איצטיגע אלטע לייט בעטייליגען זיך נישט מעהר אין קיין שום טעטיגקייט. זיי זענען אלט.

נו, יונגע מענשען זענען זעלטען אויסגעהאלטען. אט דענקען זיי, אז אלטע לייט טויגען בכלל נישט. און אט ווערען זיי סענטימענטאל און דערמאנען זיך מיט בעדויערען אהן פערגאנגענע צייטען, וואס דאבען געהאט „גרויסע אלטע לייט".

ועגען זייערע טענות גערעכטע?

מיר וועלען אננעמען, אז די יאהרען פון זיבעציג און העכער זענען שוין עלטער יאהרען. ביז זיבעציג איז א מענש היינטיגע צייטען נאך אין די מיטעלע יאהרען. לאמיר טאקע זעהען צי אונזער היינטיגער דור האט אלטע לייט, וואס קענען פערכעכנט ווערען אלס „גרויסע מענשען", אדער, וועניגסטענס, אלס טעטיגע מענשען.

צוערשט לאמיר א קוק טון אויף דער שרייבער-פראפעסיע. די וועלט פערמאגט איצט א היבשע צאהל שרייבער, וואס זענען איבער זיבעציג. דער בעריהמטער ענגלישער קריטיקער פראפעסאר דזשארדזש סענטסבערי איז דריי און אכציג יאהר אלט און איז פונקט אזוי טעטיג אין זיין ליטערארישער ארבייט ווי מיט צוואנציג יאהר צוריק. דער עלטסטער ענגלישער דיכטער איז ראבערט ברודזשעס ער איז דער אפיציעלער „הויף-דיכטער" פון ענגלישען קעניג, בעקומט א פענסיע פון דער רעגירונג, און פערפאסט נאך איצט לידער צו דער געלעגענהייט פון פאסירונגען אין קעניגליכען הויף. ער איז 84 יאהר אלט.

פערשטעהט זיך, אז מען רעדט פון שרייבער, קען מען נישט אויסלאזען דעם נאמען פון דעם בעריהמטען שרייבער, דזשארדזש בערנארד שאו. ער איז אלט צוויי און זעבעציגסטען יאהר און איז איינער פון די פראדוקטיווסטע און פרוכטבארסטע שרייבער. ערשט לעצטען מאנאט איז ארויס זיין סאמע לעצטער בוך איבער סאציאליזם. דאס בוך ווערט פערקויפט אין די צעהנדליגער טויזענדער וועכענטליך.

מענשען פון הויכען עלטער זענען אקטיוו אויך אין אנדערע פראפעסיעס. דער עלטסטער פאליטישער פיהרער אין אייראפא איז איצט פאן הינדענבורג, דער פרעזידענט פון דער דייטשער רעפובליק. ער איז 81 יאהר אלט. קלעמאנסא, „דער טיגער" פון פראנקרייך, האט זיך איצט צוריקגעצויגען פון פאליטישען לעבען און שרייבט זיין אייגענע ביאגראפיע. ער איז אויך 81 יאהר אלט.

דער קעניג פון שוועדען איז איצט בלויז 70 יאהר אלט. דערפאר איז מאסאריק, דער פרעזידענט פון טשעכאסלאוואקיען איבער 75 יאהר אלט.

אין אמעריקא האבען מיר א היבשע צאהל שטאטסמענער און יוריסטען, וועלכע זענען באמת זקנים און דאך זענען זיי אקטיוו אין זייער ארבייט און בעאיינפלוסען שטא־ק די געשעהעניששען פון לאנד.

אליהו רוט, דער בעוואוסטער אמעריקאנער שטאטסמאן, איז 82 יאהר אלט. אין פערגלייך מיט זיי איז דער יודישער ריכטער לואיס ד. בראנדייס, נאך גאר א „יונגעל". ער איז בלויז 72 יאהר אלט. און דער הויפט-ריכטער, דער געוועזענער פרעזידענט טאפט, איז 71 יאהר אלט.

לארד באלפור, וועלכער איז איצט א מיטגליד פון ענגלישען קאבינעט, איז 80 יאהר אלט. אנדערע צוויי מיטגלידער פון דעם זעלבען קאבינעט, לאדד פארמור און לארד האלדעין, זענען איינער – 76 יאהר אלט און דער אנדערער 72 יאהר.

די וועלט פון וויסענשאפט קען אויך צושטעלען איהר צעטעל פון „יונגע זקנים", וועלכע ארבייטען אין טוען אויף וויכטיגע מעשים אין זייער וועלט. דער בעקאנטער יודיש-דייטשער פסיכאלאג, דר. זיגמונד פרויד, איז א מאן פון 71 יאהר. דער אמעריקאנער „מכשף פון דער עלעקטריק", טאמאס עדיסאן, איז 81 יאהר אלט. סער אליווער לאדז, דער ענגלישער וויסענשאפטסמאן, וועלכער גלויבט אין לעבען נאכ'ן טויט, איז 77 יאחר אלט.

די ליסט פון אלטע לייט, וואס זענען טעטיג און געהען אן מיט זייער ארבייט מיט דער ענערגיע פון יונגע מענשען, קען אזוי היבש אויסגעצויגען ווערען. דער בעריהמטער פיאניסט דע פאכמאן, איז 78 יאהר אלט. דער ענגלישער א־יסטראקראט און ספארטסמאן ליפטאן איז 77 יאהר אלט; מארשעל פאש, פון פראנקרייך, דער וואס האט געוואונען די וועלט-מלחמה, – 76 יאהר אלט; די פיהרערין פון די וואס גלויבען אין דער טעאסאפישער אמונה, עני בעסאנט – 80 יאהר; דער בעריהמטער יודישער פילאנטראפ נאטאן שטרויס – 80 יאהר;

נו, און דזשאן ד. ראקאפעלער איז די וואך 90 יאהר אלט געווארען, מען דערצעהלט, אז טראץ דעם וואס אפיציעל איז ער צוריקגעצויגען פון זיינע ריזיגע געשעפטען, ספעקולירט ער אבער פריוואט אויף דער בערזע און מאכט א שעהנע פאר דאלאר.

ניין, נישט גערעכט זענען די יונגעלייט, וועלכע דענקען, אז אונזער דור האט נישט קיין „גרויסע אלטע לייט", און זיכער זענען זיי אומויסענד ווען זיי מיינען, אז אהן די אלטע לייט וואלט אונזער לעבען זיך בעוועגט שנעלער. אפשר שנעלער, אבער פאר קיין פאל נישט שכל'דיגער.

פון אטען ביז אמסטערדאם.

(ענדע פון 3-טע זייט)

איז שוין נישט צושטאנד געקומען. עס איז אויסגעבראכען די וועלט-מלחמה און די פעלקער האבען די פערמעסטונגען אריבערגעטראגען אויף די בלוטיגע שלאכט-פעלדער. אנשטאט דעם דיסק, קויל און שפיז האבען אנגעהויבען רעדען די הארמאטען און ניפטיגע גאזען.

אין 1920 שוין נאכ'ן גרויסען שטורעם איז ארגאני־ירט געווארען די ליפענדיגע אלימפיאדע אין אנטווערפען. די בעטייליגונג איז אבער געווען זעהר א שוואכע. ביי אלעמען איז נאך פריש געווען דער בלוטיגער קאשמאר און אנטאגאניזם פון נאך דער וועלט-מלחמה. די זיגער האבען מיט די בעזיגטע נישט געוואלט אנקניפען אפילו ספארט-בעציהונגען. טראצדעם איז די אנטווערפענער אלימפיאדע געווען די ספארטיווע געבורט פון אזעלכע ספארט-בעריהמטהייטען ווי נורמי, הייסמילער א. א. נ.

ענדליך די פאריזער אלימפיאדע אין יאהר 1924. זי איז געווען די גרעסטע פון די ביז־איצטיגע אלע אלימפיאדעס. נישט געקוקט אויף דער אפוועזענהייט פון א־א מעכטיגען ספארט-פאקטאר ווי דייטשלאנד, איז זי געווען די גראנדיאזסטע ספארט-מאניפעסטאציע פון אלע צייטען. צום ערשטען מאל זענען צו די פערמעסטונגען אויך צוגעלאזט געווארען פרויען.

מיר האלטען שוין ביי דער לעצטער פון די ראזיגע שפילען, ביי דער אמסטערדאמער אלימפיאדע וואס איז שוין איצט, אזוי צו זאגען, אין פולען ברען. דער טראדיציאנעלער קאמף צווישען אייראפא און אמעריקע וועגען דער בכורה אין ספארט, וועט אין אמסטערדאם דורכגעהן זיין ווייטערדיגען עטאפ. ביז אהער איז דער נצחון געווען כסדר אויף דער זייט פון די „יענקים", איצט אבער בעקומט די אלטע וועלט א נייע אונטערשטיצונג אין די דייטשען, וועלכע האבען נאך דער מלחמה געמאכט ריזיגע פארשריטען אויפ'ן געביט פון דער פיזישער דערציהונג און אויסגעבילדעט א גאנצען אוואנגארד גרויסארטיגע לייכט-אטלעטען. צוזאמען אלזא מיט די פינלענדער, פראנצויזען און די שוועדען וועלען זיי שאפען איין מעכטיגע ארמעע אין דער ריוואליזאציע מיט אמעריקע. דער ניווא פון די פערוועטונגען וועט אזוי ארום זיין זייער א הויכער. מען רעכענט, אז אלע קאנקורענצען דארפען ברענגען נייע וועלט-רעקארדען.

ווי גרויס איז די ראלע פון אונז, יודען, אין אט דער גראנדיעזער מאסענשפיל פון פעלקער?

ביים סומירען די אלגעמיינע דערגרייכונגען אויפ'ן געביט פון פיזישער דערציהונג, שטעלט זיך נישט ווילענדיג די ראזיגע פראגע. די תשובה איז באמת א גאנץ שווערע.

צוליב דער טעריטאריאלער צעשפליטערונג אונזערער – קענען מיר דערוויל נאך נישט קומען מיט אנ'אייגענער שטארקער רעפרעזענטאנץ. מוזען אונזערע ספארט-לייט ארויסטרעטען אונטער פרעמדע פארבען און זייערע דערגרייכונגען ווערען פערשריבען אויפ'ן חשבון פון זרי מדינות, וואס זיי בעוואוינען.

פון די בעריהמטסטע קען מען אויסרעכענען דעם פינלענדישען יוד קאץ און דעם רייטשען קאן – ביידע לויפער-ספעציאליסטען אויף מיטעלע דיסטאנצען. וועגען דעם ערשטען האט די יט"א נישט לאנג געמאלדען, אז ער איז איצט א ערנסטער קאנקורענט פון נורמי.

ל. סטרילאווסקי.

!! זייט פארזיכטיג !!
ווען איהר בעשטעלט
אמצבה
זאלט איהר נאר בעשטעלען פון עכטען נאטור-שטיין און ע־ע־לע ארבייט. ווי אויך שוועדישע גראניט-מצבות. דאס קאנט איהר נאר בעקומען ביי דער בעוואוסטער פירמע
מ. בראדאטי
וואס עקזיסטירט פון יאהר 1836 און האט נאך ביז היינט נישט קיין קאנקורענט אויף זיין רעעלע ארבייט.
צענטראלע: פראנציסקאנער 31.
פיליע: פראנציסקאנער 14.
טעלעפאנען: 8-69 און 8-70
קומט און איבערצייגט אייך!

דער טאנץ ארום גאלדענעם קאלב.

(ראמאן). (70

ראבערט איז אומבעמערקטערהייד צוגעגאנגען און אוועקגעשטעלט זיך הינטער'ן פאטעל, אויף וועלכען סאלאמעא איז געזעסען.

ער האט דערהערט, ווי זי האט ארויסגעשעפטשעט די ווערטער, און שטיל צוגעגעבען:

— און ווי דאס גליק אליין...

סאלאמעא האט אויפגעהויבען איהר וואונדערבאר'ן קעפעל און א קוק געטון אויף ראבערט'ן, וועלכער האט זיך צו איהר איינגעבויגען.

— מיינסט דערמיט צו זאגען, אז דו ביזט נישט גליקליך? — האט זי א פרעג געטון.

— ניין! אין דעם איצטיגען מאמענט פיהל איך זיך גליקליך, וויל דו ביזט מיט מיר, פערשטעהסטו, מיין טייערע, איך האב צו לאנג געלעבט אין דער געזעלשאפט פון לייכטזיניגע פרויען, און נארישע מענער, וואס געגארען זיך איינאנדער, און דאס ראזיגע לעבען איז פאר מיר געווארען אונערטרעגליך. היינט, צום ביישפיל, האט זיך איינער הויז מיר אויסגעוויזען צו זיין עהנליך אויף א קאסינא פון עפיס א מארערנעם קוראַרט.

— אזוי גאר?.. ביי אונז זענען דאך בלויז בעהזען איינגעלאדענע געסט...

— איינגעלאדענע!.. ווער קאנען עס זיין די געסט ביי אזעלכע אויפגעקומענע גבירים, ווי מיר זענען? דאס זענען נאר אזעלכע, וואס קומען זיך בחנם אנעסען, אנטרינקען, און צוזאמענטרעפען אויף א ראנדעוואו... מיר דינען אלס בעהעלטעניש פאר די ראזיגע מענשען, און אונזער הויז ווערט פערוואנדעלט פאר א הויז פון ראנדקעס... צוליב וועמען איינענטליך, לעבען מיר? צו וואס צילען מיר? צי בלייבען מיר רען די געביטער, די באלעבאטים איבער אונזער שיקזאל? איך האב געהאט א געליבטע, און איך האב זי זעהר האלד געהאט...

רעדענדיג אזוי, האט ראבערט געגלעט סאלאמעאס קאפ.

— זי, די געליבטע מיינע איז געווארען מיין פרוי, מיין אויף שטענדיג-געליבטע פרוי, און נישט נישט קוקענדיג דערויף האלט איך זי אין איין פערלירען, היינט איז זי עהנליך אויף דער בעסטער פונאנדערגעבליהטער רויז, די בלעטלעך פון וועלכען דער ווינט טראגט פונאנדער אין אלע זייטען, איך האב זיך אינגאנצען איבערגעגעבען צו מיין געליבטער, און זי ווידער גיט זיך איבער צו יעדערען, ווער ס'וויל זי נאר נעהמען, און דער המון בעהערשט איהר רייץ, פון וועלכען עס בלייבט פאר מיר גארנישט אויסען.

אבער וואס ווילסטו, אייגענטליך, פון מיר?

— האט סאלאמעא ליבליך א פרעג געטון.

א, נישט קיין סך, מיינע טייערע פרוי...

— וואס, נישט קיין סך?..

— איך וואלט געוואלט, אז מיר זאלען עהנליך זיין צו אלע אנדערע, און נישט בעמיהען זיך קיינעם צו איבערראשען, כ'וואלט געוואלט, אז מיר זאלען מעהר לעבען איינער פאר'ן אנדערען, און נישט שיירען זיך צוליב ווילד-פרעמדע מענשען, וואס זיי געהען אונז אבסאלוט נישט אן. לכוף וואלט איך נאך געוואלט, אז מיר זאלען זיך נישט מאכען סתם לעכערליך...

— וואס דארף מען רען אלץ טון, דערצו?

— האט סאלאמעא א פרעג געטון.

— מ'דארף, אז אונזער הויז זאל נישט ווערען א רשות הרבים, ווארום אונזער לעבען פון די לעצטע חדשים איז דאך געווען אנ'אמת'ער קאשמאר. אומעטום, חוץ פאריז, וואלטען מיר זיך געקאנט פערשאפען א גוטען נאמען, אבער דא גילטען מיר נישט מעהר, ווי פער'חוצפה'טע אוואנטוריסטען, פון וועלכע מען מאכט חוזק און מען לאכט אין די הויפענס.

— צו וואס טויגען אונז, אויב אזוי, אונזערע צעהן מיליאן?

— זיי קומען אונז צונוץ אויף א גוטער, רחבות'דיגער עקזיסטענץ, אויף צו ארומרייזען אין פערשידענע לענדער — מיט איין ווארט זיי העלפען אונז, מיר זאלען זיין גליקליך...

— און די גרויסע וועלט?

— מיר זענען דאך אבסאלוט נישט קיין גרויסע וועלטליכע מענשען, סאלאמעא, און מיר קעהרען זיך נישט אן מיט דער פערפוילטער אריסטאקראטיע.

— איך זעה אבער פארט נישט דעם נוצען פון אונזער עשירות! — האט סאלאמעא מעלאנכאליש אויסגערופען.

— דער נוצען איז, אין גרונד גענומען, נישט קיין גרויסער. ווען מ'פערמאגט גארנישט, האלט מען נאר אין איין חלום'ען וועגען געלד, ווען מ'ווערט אבער זעהר רייך, פיהלט מען די זאטקייט, נאך איידער מ'האט ווי געהעריג אויסגענוצט דאס רייכטום. אפט פאסירט, אז מיט דער הילף פון געלד בויט מען זיך אוים א הערליכע נעסט, און מ'פערגעסט, בסך-הכל, אין איין קלייניגקייט — אז מ'האט זיך נישט בעווארנט מיט דער וויג פון ליבע. און — אט רעריבער טאקי ציטער איך פאר'ן געראנק, אז דו ליבסט מיך שוין וועניגער.

— דו ביזט אייפערזיכטיג?

— ניין, איך בין פשוט מיר פון די מענשען, פון לעבען, פון נערוויש, פון זיך אליין. איך וואלט געוואלט פערשווינדען אויף א געוויסע צייט, כדי צו פערגעסען די מענשען, וועלכע מיר זענען פריהער געווען אזוי נייגעריג צו זעהן...

— ווען ווילסטו רען פאהרען? — האט סאלאמעא א פרעג געטון.

— און דו וואלסט מסכים געווען?

— פערקעהרט, איך וואלט אליין געוואלט.

— אויב דו ווילסט, און דו קאנסט, טא לאמיר שוין מארגען פאהרען... וואס שנעלער איז אלץ בעסער...

— אזוי ווי פערליבטע, מיט קליינע פעקלעך און מיט ליבע אין די הערצער... אט אזוי, ווי פריהער...

— אבער נאר אהן ליבענסווירדיגע שפיאנען...

— אהן שונאים...

— און דאס וועט זיין די בעלוינונג פון גליק!

— האט ראבערט ארויסגעשעפטשעט.

ער האט זיך אינגאנצען איינגעבויגען צו סאלאמעא'ן, אריינגענומען זי אין די ארעמס, און לאנג געדריקט זי צום הארצען.

— זיי מיר מוחל! איך האב אין דיר א טעות געהאט: איך האב געמיינט, אז דו ליבסט מיך שוין מעהר נישט.

— און איצט?

— און איצט... איצט גלויב איך אין דיר!

(סוף)

דער המשך פון אונזער נייעם ראמאן
„פערקויפט צום טייוועל" —
אינ'ם מארגענדיגען נומער.

MIEJSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY
Wodny Rynek (róg Rokocińskiej) tel. 18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.

Od wtorku dnia 31-go lipca do poniedziałku 6-go sierpnja 1928 r. wł. **Dla dorosłych:**

„Prawo do miłości"

Dramat w 8-miu aktach.–W rolach głównych **Dorota Dalton, Charles de Roche i Teodor Kozłow.**
NAD PROGRAM: – Komedja w 3 akt,

„Sny na jawie"

w roli głównej **Buster Keaton.**
Dla młodzieży:
Niesamowite przygody, osnute na tle powieści JULJUSZA VERNE'A

„EUROPA MÓWI O TEM"

(Podróż naokoła świata w 18 dniach)
w rolach głównych:
Wiliam Desmond i Laura la Plante.
W poczekalniach kina codz. do g.22 audycje radjofonicz

לונגען קראַנקע!
פיל טויזענדער זענען שוין געהיילט געוואָרען
פערלאַנגט תיכף מיין בוך וועגען דער

נייע ערנעהרונגס - קונסט

וועלכע האָט שוין פיל באַרעטעוועט. מיין נייע ער־נעהרונגס־פאָרם קען אָנגעווענדעט ווערען בײַ יעדער צונגעה אוי טער לעבענס־ווייזע און העלפט וואָס שנע־לער די קראַנקהייט צו בעזיגען. עס פערשווינדען נאַכטשווייס און הוסטען, עס הויבט זיך דאָס קער־פער־געוויכט און די ליידען ווערען איינגעשטילט.

ערנסטע מעדיצינישע וויסענ־שאַפטס־מענער

בעשטעטיגען די פאָרצינגליכקייט פון מיין מעטאָדע און עמפעהלען איהר אָנווענדונג בײַ די קראַנקע. וואָס פריהער מ'הויבט אָן מיט מיין נאָהרונגס־מעטאָ־דע אַלס בעסער איז.

גאַנץ בחנם און פולשטענדיג **פּאָרטאָ פרײַ**
שיק איך אַרויס מיין בוך, פון וועלכען איהר קענט זעהר פיל זיך דערוויסען.

שרייבט זאָפאָרט

ס'איז גענוג אַוועקצושיקען אַ קאַרטעל אויף פאָלגענ־דען אדרעס:
GEORG FULGNER Berlin Neukölln
Ringbahnstrasse 24 Abt. 643.

שפּאָרט - געלד!
קויפט
שירמס, שטעקענס
נור אין דער ווערקשטעל פון
ס. פייגענבוים, נאַרוטאָוויטשאַ 19
ווייל איהר קענט דאָרט קויפען מיט 25% ביליגער ווי איבעראַל.
אַכטונג! עס ווערען אָנגענומען אַלערליי רעפּעראַטורען און דעקונג.

אַ טיכטיגער
פּערקויפער
וואָס איז בעקאַנט אין דער קאָנפעקציאָנס־בראַנזשע ווערט געזוכט. צו ערפאַהרען אין אַדמיניסטראַציע.

די ביליגסטע איינקויפס־קוועלע!
דאַמען־טאַשען
קופערס און רייזע־וואַליזקעס צו צוגענגליכע פרייזען עמפפעהלט
ל. הערשפינגער 44 ווסכאָדניאַ 44
עס ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי בעשטעלונגען און רעפּעראַטורען.

בעקאַנטמאַכונג.
דערמיט מאַך איך בעקאַנט די ג' קאָנפעקציאָנערען און קונדשאַפט, אַז איך האָב געעפענט
אויף **נאָוואָמיעסקאַ 10, טעל. 53-12,** אין הויף, געשעפט נ. 2
אַ לאַגער פון אַלע אַרט **פּעלץ־וואַרען**
און עמפּפעהל מיך מיט אַכטונג פּעלץ־וואַרען־געשעפט
א. י. פּיק.
664

וואָרנונג!
אַזוי ווי עס האָבען זיך בעוויזען אין שטאָט פערשידענע נאָכגעמאַכטע פעלד־בעטען, מאַך איך בעקאַנט דאָס געעהרטע פּובליקום, אַז די
עכט־פּאַטענטירטע **בעטען** עכט־פּאַטענטירטע
זענען פערזעהען נאָר מיט דער שוץ־מאַרקע

PALMA-PATENT

פאַר וועלכע מיר זענען פעראַנטוואָרטליך ביז 3 יאָהר.
— צו בעקומען אין אַלע געשעפטען. —
אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאַגער אין אַ גרויסען אויסוואַהל

ניקעל־בעטען,	אַמעריקאַנקעס,
ניקעל־קינדער־בעטען,	קינדער־וועגעלעך,
טיש־בעטען,	קינדער־בענקעלעך
מעטער־מאָס,	אויף רעדלעך.

מאַטראַצען געבעטע, שאַטקאָווע און קאַנאַדיסקע.
קאָזעטקעס און טאַפּטשאַנעס.
בעמ.: בעטלעך מיט ווענטלעך ווייס אָדער ברוין 17 זל., פּאַלאָווע־בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאַנדלונג. :: פאַבריקס־פרייזען. :: זעמטליכע רעפּעראַטורען.
הורט! **לאָדז, פּאָלנאָצנאַ 24, טעל. 31-85.** רעטייל!

Dr. H. REITEROWSKI
צוריקגעקעהרט
ul. Ewangelicka № 1,
tel. 66-90
עמפּפאַנגס־שעה'ן פון 3—4 נאָכמ. און פון 7—8 אָווענד.

Dr. J. Lipszyc
Lipowa 36, tel. 74 94
(róg 6-go Sierpnia)
אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען נעמט אָן פון 9—10 פאַרמיטאָג און פון 3—5 נאָכמיטאָג. 740

Dr. med.
Wolf Eychner
פרויען־קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגערזשער 11 טעל. 84-72
עהמט אָן אין דער לעטשניצע ...פּטריקאָווער 294 פון 12—2 ...אַכט. און דערהיים פון 5-6

אַ לערי־יונגעל
פון אַנשטענדיגע עלטערען ווערט געזוכט אין דער קירזשנער־ווערקשטעל
בײַ מ. פאַרבער
פּיעטריקאָווער 27. 800

אַ געוועלב
מיט 2 שטובען און אַ קוך
אין שענסטען צענטרום פון שטאָט איז פון זאָפאָרט איבערצוגעבן צו ער־פאָהרען אין אַדמיג.

טיכטיגע
סוויטער־
נייהערינס קענען זיך מעלדען זאָפאָרט בײַ דער פירמע קאַפּטאַל און קדייצער, פּיעטריקאָ־ווער 112.
805

צאָהן־אַרצט LEKARZ-DENTYSTA
St. GELBERG
זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08
היילט גאַנץ פערנאַכלעסיגטע ציינער און מויל־קראַנקהייטען. צאָהן־ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט־בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציינער. עהמט אָן פון 9—7 אָווענד.

Dr. med. H. HAMMER
אַקושער און פרויען־קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ווסכאָדניאַ 38, טעל. 28-39 עמפּפאַנגט פון 3—5 נאָכמ.

אַ קוואַליפיצירטע
וועש־נייהערין
ווערט געזוכט פון זאָפאָרט
בײַ קיסין צעגעלניאַנאַ 34 פראָנט־געוועלב. 727

עס ווערט געזוכט
אַ האַנד־נייהערין
בײַ אַ קירזשנער
ווי אויך
אַ קירזשנער־געזעלען. צו ערפאַהרען אין אַדמיניסטראַציע. 908

אַ פעהיגער
יונגערמאַן
מיט גוטע רעפערענצען זוכט אַ פּאָסטען. אָפערטען אונטער „פעהיגער" אין אַדמיג.

לעכער־מאַשינאַוועס
ווערען אָנגענומען אויסצונייען צו ביליגע פרייזען
ג. נאָרדמאַן צעגעלניאַנאַ 29

אַכטונג, ציי־טונגס־פערקויפער!
די פערוואַלטונג פון אומפּאַרטייאישען פעראיין פון ציי־טונגס־פערקויפערס מאַכט בעקאַנט, אַז היינט זונ־טאָג, 5־טען אויגוסט, פּינקטליך 6 אַ זייגער אָווענד בײַ יעטוועדער צאָהל מיטגלידער קומט פאָר אין אײַ־גענעם לאָקאַל ווסכאָדניאַ 34

אַ פערזאַמלונג
מיט דער טאָג־אָרדנונג: 1) וואַהלען פון אַ פּאָרזיצענ־דען אויף דער פערזאַמלונג, 2) וואַהלען פון אַ פערוואַל־טונג ווי אויך אַ רעוויזיאָנס־קאָמיסיע.
וו.־פּרעזעס: **ש. לעדערמאַן**
סעקרעטאַר: **א. וויעלגאָוואָלסקי.**

פון אַלערליי דאגות
און פון פאַרצווען אין שטוב, ווערט זיך בעפרייען
יעדע איינציגע ווירטין
וועלכע וועט אָפּגעבען אַלערליי שמוציגע וועש צו וואַשען אָהן שום שעדליכע סובסטאַנצען אין דער

דאַמף־וועשעריי
„Słońce"
PIOTRKOWSKA 238, TEL. 1-36.

וועלכע שיקט אָפּ גלייך נאָכ'ן אויסוואַשען אַ היים זויבער ווי די זון לויט פאָלגענדען טאַריף:

פאַר 1 קילאָ געוואַשען און געמאַנגעלט	1 זל.
" " " געמאַנגעלט און געפּרעסט	1.30 "
" אַ טאָג־העמד	80 גר.
" קעלנער	25 "

אַכטונג: אינסטיטוציעס, האָטעלען, רעסטאָראַ־ציעס, פּריזיערס א. ז. וו. דינען מיר מיט ספּעציעלע אָפערטען. דאָס אָפּנעמען און אָפּשיקען איז אומזיסט.

אַלע יודען דאַרפען וויסען!
אַז אין דער
Biuro Próśb „UNIVERSUM"
26 PIOTRKOWSKA 26
ערלעדיגט מען שנעל און פאַכמעניש:
קלאַוזולעס און זאַבעזפּיעטשעניעס אויף גאַנץ פּוילען, רעקורסען וועגען שטייערן, קאַרנע ספּראַוועס און אַפּעלאַציעס, ביטעס אין אַלע רעגירונגס־אוזשענדען, בוכפיהרונג און בילאַנסען, איבערזעצונגען און אַזוי ווייטער.
ספּעציעלע אָפּטיילונג פאַר פּראָטעסטען־איינקאַסאָ

„ALBALIN"
אייל־פאַרבען פון דער בעסטער קוואַליטעט אין אַלע ניואַנסען.
מינעראַל־פאַרב **„SILEX"**
פאַר פאַסאַדען־שטרייכען.
„PREOLIT" — רויטשוין־פאַרב
האָלענדישער פירניס
עמפּפעהלט צו נידריגע פרייזען די פאַרבען האַנדלונג
KOSEL & Co., Przejazd 8,
פיליע פּיעטריקאָווער 98.

ס'ווערט געזוכט אַ
לאַגער מיט אַ באַהן־באָקשניצע
אויף אַ שטח פון 600—800 מעטער, וואָס נעהמט אַרײַן איבער 80 וואַגאָנען סחורה.
פערמיטלער געוואונשען. אָפערטען אונטער „Mag" אין אַדמיג. פון דער ציַיטונג.

אַבאָנעמענטס־פרייז: ... אין לאָדז — 5 זל. אַ חודש מיט אַפּטראָגען אַ היים, אויף דער פּראָווינץ — 6 זל. אַ חודש, אין אויסלאַנד מיט 30 פּראָצ. טייערער. ... אינהאַלט און טערמינען די אַנאָנסען אין דער מערלאָג נישט פעראַנטוואָרטליך. ... די אַדמיניסטראַציע איז אָפען פון ... טאָג און ביינאַכט.

אַנאָנסען־פרייז: פאַר'ן טעקסט—15 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—20 גר. אין דער זייט 7 ...
אין טעקסט—40 . . . . . . 60—4
נאָכ'ן טעקסט—1 . . . . . 15—7
מיליטער־שורה: ... דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער. אויסל. 100 פּראָצ. טייערער. ... 10 גר. ...

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. ...
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.